

T.C.
İSTANBUL OKAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

**VAKIF VE ÖZEL İLKOKULLARDA FARKLILAŞAN
VELİ BEKLENTİLERİ VE BU BEKLENTİLERİN
KARŞILANMASINDA YAŞANAN GÜÇLÜKLERE
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ**

Işıl UZUN DİLEK

YÜKSEK LİSANS TEZİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM YÖNETİMİ VE DENETİMİ BİLİM DALI

DANIŞMAN

Prof. Dr. Ali İlker GÜMÜŞELİ

İSTANBUL, MAYIS 2019

T.C.
İSTANBUL OKAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

**VAKIF VE ÖZEL İLKOKULLARDA FARKLILAŞAN
VELİ BEKLENTİLERİ VE BU BEKLENTİLERİN
KARŞILANMASINDA YAŞANAN GÜÇLÜKLERE
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ**

Işıl UZUN DİLEK
(132035097)

YÜKSEK LİSANS TEZİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM YÖNETİMİ VE DENETİMİ BİLİM DALI

DANIŞMAN
Prof. Dr. Ali İlker GÜMÜŞELİ

İSTANBUL, MAYIS 2019

T.C.
İSTANBUL OKAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

VAKIF VE ÖZEL İLKOKULLARDA FARKLILAŞAN VELİ
BEKLENTİLERİ VE BU BEKLENTİLERİN
KARŞILANMASINDA YAŞANAN GÜÇLÜKLERE ÇÖZÜM
ÖNERİLERİ

Işıl UZUN DİLEK

(132035097)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI

EĞİTİM YÖNETİMİ VE DENETİMİ PROGRAMI

Tezin Enstitüye Teslim Edildiği Tarih : 31.05.2019

Tezin Savunulduğu Tarih : 23.05.2019

Tez Danışmanı : Prof. Dr. Ali İlker GÜMÜŞELİ.....
(İstanbul Okan Üniversitesi)

Diğer Jüri üyeleri : Doç. Dr. Erkan TABANCALI .....
Yıldız Teknik Üniversitesi

: Dr. Öğr. Üyesi Muharrem KÖKLÜ.....
(İstanbul Okan Üniversitesi)

İSTANBUL, MAYIS, 2019

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	v
ÖZET.....	vi
ABSTRACT	vii
TABLO LİSTESİ.....	viii
BÖLÜM 1 GİRİŞ.....	1
1.1. PROBLEM.....	1
1.2. ARAŞTIRMANIN AMACI.....	4
1.3. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ	4
1.4. VARSAYIMLAR (SAYILTILAR)	5
1.5. SINIRLILIKLAR:	5
1.6. TANIMLAR:.....	6
BÖLÜM 2 KURAMSAL ÇERÇEVE.....	7
2.1. EĞİTİM KAVRAMI VE ÖNEMİ	7
2.2. OKUL KAVRAMI VE ÖNEMİ	7
2.3. ÖZEL VE VAKIF OKULLARININ ÜLKEMİZDEKİ YERİ.....	8
2.4. EĞİTİMİN PAYDAŞLARININ UYUMU	9
2.4.1. YÖNETİMİN YERİ	9
2.4.2. ÖĞRETMENİN YERİ	10
2.4.3. VELİNİN YERİ.....	11

2.5. EĞİTİMDE DEĞİŞİM	12
2.5.1. DEĞİŞİMİN SEBEPLERİ	13
2.5.2. DEĞİŞİMİN ETKİLERİ	14
2.6. EĞİTİMİN PAYDAŞLARI ARASINDAKİ 2004 YILINDAKİ İLİŞKİLER	14
2.6.1. VELİ-ÖĞRETMEN İLİŞKİLERİ	15
2.6.2. VELİ-YÖNETİM İLİŞKİLERİ.....	16
2.7. EĞİTİMİN PAYDAŞLARI ARASINDAKİ GÜNÜMÜZDEKİ İLİŞKİLER	17
2.7.1. VELİ-ÖĞRETMEN İLİŞKİLERİ	18
2.7.2. VELİ-YÖNETİM İLİŞKİLERİ.....	19
2.8. VELİ BEKLENTİLERİ KARŞISINDA YAŞANAN GÜÇLÜKLER	19
BÖLÜM 3 YÖNTEM.....	21
3.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ.....	21
3.2. ÇALIŞMA GRUBU	21
3.3. VERİ TOPLAMA ARACI.....	22
3.4. VERİLERİN ANALİZİ.....	23
BÖLÜM 4 BULGULAR VE YORUMLAR	24
4.1. GÜNÜMÜZDEKİ VELİ BEKLENTİLERİ	24
4.1.1. Akademik Konularda Veli Beklentileri:.....	24
4.1.2. Servis Alanında Veli Beklentileri:.....	27
4.1.3. Yemek Alanında Veli Beklentileri:	28
4.1.4. Temizlik Alanında Veli Beklentileri:	30
4.1.5. Güvenlik Alanında Veli Beklentileri:.....	31
4.1.6. Teknoloji Alanında Veli Beklentileri:	33

4.1.7. İletişim Alanında Veli Beklentileri:	35
4.1.8. Sosyal Etkinlikler Alanında Veli Beklentileri:	37
4.1.9. Öğretmen-Veli İlişkileri Alanında Veli Beklentileri:	38
4.1.10.Yönetim-Veli İlişkileri Alanında Veli Beklentileri:	40
4.2. FARKLILAŞAN VELİ BEKLENTİLERİ.....	41
4.2.1. Akademik Alanda Farklılaşan Veli Beklentileri:	42
4.2.2. Servis Alanında Farklılaşan Veli Beklentileri:	43
4.2.3. Yemek Alanında Farklılaşan Veli Beklentileri:	45
4.2.4. Temizlik Alanında Farklılaşan Veli Beklentileri.....	47
4.2.5. Güvenlik Alanında Farklılaşan Veli Beklentileri	48
4.2.6. Teknoloji Alanında Farklılaşan Veli Beklentileri	50
4.2.7. İletişim Alanında Farklılaşan Veli Beklentileri.....	52
4.2.8. Sosyal Etkinlikler Alanında Farklılaşan Veli Beklentileri	53
4.2.9. Öğretmen-Veli İlişkileri Alanında Farklılaşan Veli Beklentileri	55
4.2.10.Yönetim-Veli İlişkileri Alanında Farklılaşan Veli Beklentileri	56
4.3. VELİ BEKLENTİLERİNİ KARŞILAMADA YAŞANAN GÜÇLÜKLERE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	58
4.3.1. Akademik Alanda Karşılaşılan Güçlüklere Çözüm Önerileri	58
4.3.2. Servis Alanında Karşılaşılan Güçlüklere Çözüm Önerileri.....	60
4.3.3. Yemek Alanında Karşılaşılan Güçlüklere Çözüm Önerileri	61
4.3.4. Temizlik Alanında Karşılaşılan Güçlüklere Çözüm Önerileri	62
4.3.5. Güvenlik Alanında Karşılaşılan Güçlüklere Çözüm Önerileri.....	64
4.3.6. Teknolojik Alanda Karşılaşılan Güçlüklere Çözüm Önerileri	65
4.3.7. İletişim Alanında Karşılaşılan Güçlüklere Çözüm Önerileri	66
4.3.8. Sosyal Etkinlikler Alanında Karşılaşılan Güçlüklere Çözüm Önerileri.....	67

4.3.9. Öğretmen-Veli İletişimi Alanında Karşılaşılan Güçlüklere Çözüm Önerileri	69
4.3.10.Yönetici-Veli İletişimi Alanında Karşılaşılan Güçlüklere Çözüm Önerileri.....	71
BÖLÜM 5 SONUÇ ve ÖNERİLER	72
5.1. SONUÇLAR	72
5.2. ÖNERİLER	75
5.2.1. Uygulamacılar İçin Öneriler:.....	75
5.2.2. Araştırmacılar İçin Öneriler:	76
KAYNAKÇA:	77
EKLER	81
EK-1: GÖRÜŞME FORMU	81
Ek-2: GÖRÜŞME SÖZLEŞMESİ.....	83
ÖZGEÇMİŞ	84

ÖNSÖZ

Bu araştırmada, okul müdürü ve öğretmen beklentilerine göre vakıf ilkokullarında ve özel ilkokullarda farklılaşan veli beklentileri ve bu beklentilerin karşılanmasında yaşanan güçlüklerin çözümüne yönelik öneriler incelenmiştir. Bu amaç ile İstanbul İli, Sarıyer ilçesine bağlı bazı özel okullarda çalışan öğretmenlerin ve yöneticilerin bu alandaki beklentileri belirlenmeye çalışılmıştır. Söz konusu çalışma yapılırken bana sürekli destek olan tez danışmanım sayın Prof. Dr. Ali İlker Gümüşeli'ne bütün kalbimle teşekkür ederim. Katkılarından dolayı görüşmeye katılan öğretmenlere teker teker teşekkür ederim. Ayrıca bütün eğitim ve öğretim hayatım boyunca bana desteklerini hiçbir zaman esirgemeyen aileme teşekkür ederim.

MAYIS, 2019

İşıl Uzun Dilek

ÖZET

VAKIF VE ÖZEL İLKOKULLARDA FARKLILAŞAN VELİ BEKLENTİLERİ VE BU BEKLENTİLERİN KARŞILANMASINDA YAŞANAN GÜÇLÜKLERE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Araştırma İstanbul'daki özel ve vakıf okullarında görev yapan öğretmen ve yöneticilerin beklentilerine göre, vakıf okullarında ve özel ilkokullarda farklılaşan veli beklentileri ve bu beklentilerin karşılanmasında yaşanan güçlüklerle çözüm önerilerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. İstanbul ili, Sarıyer ilçesine bağlı özel ve vakıf ilkokullarında çalışan toplam 15 öğretmen ve yönetici ile görüşme yapılmıştır.

Nitel araştırma yöntemlerinden görüşme tekniği kullanılan araştırmanın çalışma grubunu, İstanbul'daki özel ve vakıf okullarında çalışan 15 öğretmen ve yönetici oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri, araştırmacı tarafından hazırlanan görüşme formunda yer alan, açık uçlu sorularla, yarı-yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılarak bireysel ve yüz yüze görüşmeler yoluyla toplanmış ve betimsel analiz tekniği kullanılmıştır.

Yapılan bu tez araştırması sonucunda, özel ve vakıf ilkokullarında farklı alanlarda değişen veli beklentileri olduğu tespit edilmiştir. En belirgin değişimlerin velilerin akademik alanda beklentilerinin oldukça azalıp daha çok çocuklarının mutluluğuna önem vermesi, öğretmen ve yöneticilere her türlü durumda ve her an ulaşma talebi, iletişim yolunda ve üslubunda sınır tanınamaları olduğu tespit edilmiştir. Araştırma sonucuna göre, bu alanlarda yaşanan güçlüklerle karşı öğretmen ve yöneticilerin uygulayabilecekleri çözüm önerileri tespit edilmiştir. Bu çözüm önerilerinden en çok göze çarpanlar: iletişim yolunda açık olmak, kurum çalışanlarının tümünün ortak dil kullanmaları, velilerin işleyişle ilgili gerekli alanlarda bilgilendirilmesi, okulun tüm veliler için değişmez sınırlarının olması ve bu sınırların velilere açık bir şekilde belirtilmesidir.

Aynı alanda farklı okul düzeylerinde veli beklentilerinin farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Örneğin yemek alanında 1 ve 2. sınıflar düzeyinde farklılaşan beklentiler varken 3 ve 4. sınıflarda herhangi bir farklılık tespit edilmemiştir. Bununla birlikte farklı okullarda beklentilerin benzerlik gösterdiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Özel okullar, Vakıf okulları, Öğretmen, Yönetici, Veli, Farklılaşan Veli Beklentileri

Tarih: MAYIS, 2019

ABSTRACT

THE CHANGING PARENTS EXPECTATIONS IN THE PRIVATE AND FOUNDATION PRIMARY SCHOOLS AND SOLUTION OFFERS TO DIFFICULTIES IN MEETING THESE EXPECTATIONS

This research has been done according to the opinions of the teachers and administrators who is working in private and foundation schools in İstanbul to determine teacher and administrator preceptions on difficulties about meeting the changing expectations of parents in private and foundation schools.15 teachers and administrators attended to the interviews who is working in private and foundation schools in İstanbul Sarıyer distict.

The interview method ,which is one of the qualitative methods,i s used on the study group of research and it consists 15 teachers and administrators who is working in private and foundation schools in İstanbul.

The research datas has been collected through the open ended questions which is prepared by researcher in the interview forms, face to face meetings by using semi-structured interview techniques and using the descrptive analysis technique.

As a result of this research it has been determined there are changing parent expectations on different areas in the private and foundation primary schools. According to results of the research solution offers determined which can be applied by teachers and administrators against to the difficulties on these areas.

It was determined that parent expectations differ at different school levels in the same area. For example , there are different expectations at the level of 1st and 2nd graders in the dinning area. But there is no difference in 3rd and 4th graders. However it was determined that the expectations are similiar in different schools.

Key Words: Private schools, Foundation schools, Teacher, Administrator, Parent, Changing Parent Expectations,determine

Date: MAY, 2019

TABLO LİSTESİ

Tablo 1.1. Akademik Anlamda Başlıca Veli Beklentileri	25
Tablo 1.2. Servis Alanında Başlıca Veli Beklentileri.....	27
Tablo 1.3. Yemek Alanında Başlıca Veli Beklentileri	28
Tablo 1.4. Temizlik Alanında Başlıca Veli Beklentileri	30
Tablo 1.5. Güvenlik Alanında Başlıca Veli Beklentileri.....	31
Tablo 1.6. Teknoloji Alanında Başlıca Veli Beklentileri	33
Tablo 1.7. İletişim Alanında Başlıca Veli Beklentileri	35
Tablo 1.8. Sosyal Etkinlikler Alanında Başlıca Veli Beklentileri.....	37
Tablo 1.9. Öğretmen-Veli İlişkileri Alanında Başlıca Veli Beklentileri.....	38
Tablo 1.10. Yönetim-Veli İlişkileri Alanında Başlıca Veli Beklentileri.....	40
Tablo 2.1. Akademik Alanda Farklılaşan Veli Beklentileri	42
Tablo 2.2. Servis Alanında Farklılaşan Veli Beklentileri.....	44
Tablo 2.3. Yemek Alanında Farklılaşan Veli Beklentileri	45
Tablo 2.4. Temizlik Alanında Farklılaşan Veli Beklentileri	47
Tablo 2.5. Güvenlik Alanında Farklılaşan Veli Beklentileri.....	48
Tablo 2.6. Teknoloji Alanında Farklılaşan Veli Beklentileri	50
Tablo 2.7. İletişim Alanında Farklılaşan Veli Beklentileri	52
Tablo 2.8. Sosyal Etkinlikler Alanında Farklılaşan Veli Beklentileri.....	53
Tablo 2.9. Öğretmen-Veli İlişkileri Alanında Farklılaşan Veli Beklentileri	55
Tablo 2.10. Yönetim-Veli İlişkileri Alanında Farklılaşan Veli Beklentileri	56
Tablo 3.1. Akademik Alanda Karşılaşılan Güçlüklere Çözüm Önerileri.....	58
Tablo 3.2. Servis Alanında Karşılaşılan Güçlüklere Çözüm Önerileri	60
Tablo 3.3. Yemek Alanında Karşılaşılan Güçlüklere Çözüm Önerileri.....	61
Tablo 3.4. Temizlik Alanında Karşılaşılan Güçlüklere Çözüm Önerileri	62
Tablo 3.5. Güvenlik Alanında Karşılaşılan Güçlüklere Çözüm Önerileri.....	64
Tablo 3.6. Teknoloji Alanında Karşılaşılan Güçlüklere Çözüm Önerileri.....	65
Tablo 3.7. İletişim Alanında Karşılaşılan Güçlüklere Çözüm Önerileri	66
Tablo 3.8. Sosyal Etkinlikler Alanında Karşılaşılan Güçlüklere Çözüm Önerileri.....	68
Tablo 3.9. Öğretmen-Veli İletişimi Alanında Karşılaşılan Güçlüklere Çözüm Önerileri.....	69
Tablo 3.10. Yönetici-Veli İletişimi Alanında Karşılaşılan Güçlüklere Çözüm Önerileri	71

BÖLÜM 1 GİRİŞ

Bu kısımda incelenen problem, araştırmanın amacı, alan için önemi ve sınırlılıkları açıklanmıştır.

1.1. PROBLEM

Değişim ve gelişim artık bir tercih değil zorunluluktur. Gün geçtikçe bilginin gelişimi hızlanmaktadır (Doğan,1997, 52). Bu gelişimi takip edebilmek adına son yıllarda gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler eğitim sisteminde bir takım yenilikler yapmaktadır. Bu değişimlerin yapılmasının bir diğer sebebi ise velilerin beklentileridir.

Bu çalışmada vakıf ve özel okullarda değişen veli beklentilerinin karşılanmasında yaşanan güçlüklerle ilişkin öğretmen ve yönetici beklentileri incelenmiştir. Bu problem üzerinde çalışılmasının başlıca sebebi son yıllarda sayılarında ciddi bir artış gösteren vakıf okulları ve özel okullardaki veli beklentilerinin; öğretmenlerin, yöneticilerin ve öğrencilerin de üzerinde yarattığı baskıdır. Özellikle yerleşmiş bir kurum kültürü olmayan ve maddi kaygıyı daha yoğun yaşayan okullarda öğrenci kaybetmemek için velilerin tüm istekleri herhangi bir süzgeçten geçirmeden kabul edilmektedir. Durum böyleyken beklentilerdeki sınır tam olarak ortadan kalkmakla birlikte birçok güçlüğe neden olmaktadır.

Alt problemlerin hangi başlıklar altında toplanacağını belirleyebilmek için veli beklentileri alanında yapılan araştırmalar incelenmiştir. Hornby (2000)'e göre velilerin öğretmenlerden istekleri arasında: öğretmenlerin kendilerine daha fazla danışmanlık etmelerinin yanında bakış açılarına önem vermeleri, daha yakın ilişkiler kurulabilir olmaları, daha kolay ulaşılabilir olmaları, her konuya hakim olamayacaklarını kabul etmeleri, çocukların gelişimini yakından takip etmeleri ve

veli bilgilendirmesi sağlamaları, bireysel farklılıklara saygı duymaları yer almaktadır.

Ergin (1993) tarafından yapılan bir çalışmada ise veli beklentileri yoğunluk sırasına göre şu şekilde sınıflandırılmıştır: iyi bir üniversiteye girmesini sağlaması, en az bir yabancı dili iyi öğretmesi, başarılı ve sevilen bir kişi olarak yetiştirmesi, kişilik özelliklerini geliştirmesi, yeteneklerini ortaya çıkarması ve geliştirmesi.

Çelikten (2010)'e göre velilerin özel okullardan bekledikleri şöyle sıralanabilir: Okulun köklü olması, ücret politikasının dengeli olması, kolay ulaşılabilir olması, eğitim kadrosunun yetkin olması, eğitim programının özgün olması, sınav başarısının yüksek olması, sınavlara hazırlık için yetkin olması, yabancı dil politikasının başarılı olması, uygulanan rehberlik hizmetinin yetkinliği, uluslararası üyelikleri ile öğrencilerin bakış açısını genişletmesi, uygulamalı dersler eğitiminin başarısı, ders dışındaki sosyal aktivitelerin çeşitliliği, sosyal sorumluluk projelerinde duyarlılık kazandırması, temsil ettiği dünya görüşü, okul yöneticilerinin yetkinliği, bulunduğu bölgenin sosyoekonomik düzeyi, tavsiye edilirliliği, doğru bir reklam politikasının olması, eğitim alanlarının uygunluğu, teknik altyapının yeterliliği, teknolojik yeterliliği, yeterli sosyal tesislere sahip olması, yetkin güvenlik elemanlarının olması, temizlik ve hijyenin yeterli düzeyde olması, verilen yemeklerin tercih edilebilir olması, servis hizmetinin yeterli olması, öğrencilerin giymiş olduğu kıyafetlerin güzel olmasıdır.

Öğretmenler ve Öğretim Görevlileri Derneği (ATL) başkanı Dr. Mary Bousted'a göre çocuklarına özel okullarda eğitim aldırarak için oldukça yüksek ücret ödeyen aileler yetkili olmayı bekliyorlar. Ailelerin verdikleri ücretin karşılığı olarak iyi notlar almak ve gelecekte iyi bir üniversiteye yerleşmek gibi beklentilerinin olduğunu paylaşıyor.

Berkshire'dan, özel okul öğretmeni olan Helen Porter, velilerin beklentilerini karşılayabilmek için öğle saatlerinde ve tüm tatil zamanlarında bile çalışmalarını gerektiğini söylenmektedir (WEB_1, 2018). Davis'e göre son on yılda özel okul sayısı artış göstermiştir. Velilerin çocuklarını özel okula gönderirken beklentilerini 4 başlık altında toplamak mümkündür. Bunlar sırasıyla; okulun özellikleri, eğitimin kalitesi, ders dışı etkinlikler ve fiziksel çevredir.

Nancy'e göre ailelerin özel okullardan beklentileri; disiplin, güvenlik, daha yüksek akademik standartlar, dini ve sosyal değerleri geliştirmek ve daha kk sınıflardır.

Yukarıdaki ve literatürdeki diğer araştırmalardan yola çıkarak veli beklentileri belirli kategorilere göre grupe edildiğinde; bu beklentileri konularına göre aşağıdaki başlıklar altında toplayabiliriz:

- Akademik Alanda
- Servis Alanında
- Yemek Alanında
- Temizlik Alanında
- Güvenlik Alanında
- Teknoloji Alanında
- İletişim Alanında
- Sosyal Etkinlikler Alanında
- Öğretmen-Veli ilişkileri Alanında
- Yönetim-Veli İlişkileri Alanında

Veli beklentilerinin karşılanması veli okul ilişkilerinin geliştirilmesi ve dolayısıyla velilerin okula destek olmasının kolaylaştırılması bakımından önemli olduğu gibi, okullara talebin artırılması bakımından üzerinde durulması gereken bir konudur. Okul veli ilişkileri ve veli beklentileri konusunda yurt içinde ve yurt dışında birçok araştırma yapılmasına karşın, geçmiş ve güncel beklentileri karşılaştırmalı olarak ele alan bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bu bakımdan bu konuda ülkemizde bir araştırma boşluğunun olduğunu söylemek mümkündür. Diğer yandan, gerek yazılan yazılardan, gerek yazılı ve gerekse sosyal medyada yer alan yazılar, şikyetler ve yakınmalardan, birçok okulda veli beklentileri ile okul politikalarının uyumsuz olduğu ortaya çıkmaktadır. Bunun bir nedeni de veli beklentilerinin 2004 yılına göre değişmesi ve artması olduğu söylenbilir. İşte bu nedenlerle özel ve vakıf okullarında değişen veli beklentileri ve bu beklentilerin karşılanmasında yaşanan güçlüklerin ortaya çıkarılması bu araştırmanın ana problemini oluşturmuştur.

1.2. ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu araştırmanın temel amacı, okul müdürü ve öğretmen beklentilerine göre vakıf ilkokullarında ve özel ilkokullarda farklılaşan veli beklentileri ve bu beklentilerin karşılanmasında yaşanan güçlüklerin çözümüne yönelik önerilerin belirlenmesidir. Bu amaca ulaşmak için aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

- 1) Özel ve vakıf ilkokullarında karşılaşılan başlıca veli beklentileri nelerdir?
- 2) Özel ve vakıf ilkokullarında 2004 yılından bu yana farklılaşan veli beklentileri nelerdir?
- 3) Özel ve vakıf ilkokullarında veli beklentilerini karşılamada yaşanan güçlükler ve bu güçlüklerle çözüm önerileriniz nelerdir?

1.3. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Öğrenci ve dolayısıyla okul başarısında veli okul işbirliğinin önemli payının olduğu kuşku götürmez bir gerçektir. Bunun için son yıllarda gerek eğitim alanında yapılan araştırmalar ve gerekse okul geliştirme kapsamında yürütülen etkinliklerin çoğu okul veli işbirliği, veli katılımına ayrılmaktadır (Gümüşeli, 2004).

Veli beklentileri temelde; akademik beklentiler, öz bakım beklentileri ve beslenme ile ilgili beklentiler olmak üzere gruplanabilmektedir. Ancak bu beklentilerin başlıkları ve içerikleri de zamanla değişime uğramaktadır.

Günümüzde hem devlet okullarında hem de özel okullar ve vakıf okullarındaki veli beklentilerinde olumsuz yönde değişimler olduğu fark edilmektedir. Devlet okullarında değişim genellikle siyasi anlamda meydana gelmektedir. Özel ve vakıf okullarında değişimin sebebi ise genellikle maddi kaynaklıdır. Son 15 yılda özel okul sayısında ciddi bir artış söz konusudur. Bu nedenle tercih edilebilir olabilmek adına, özellikle köklü olmayan özel okullarda velilerin tüm beklentileri onaylanır hale gelmiştir. Bu durumdan hem eğitimciler hem de öğrenciler olumsuz etkilenmektedir. Bununla beraber araştırma İstanbul ilinde uzun süredir varlığını gösteren, belirli bir kültürü ve geleneği olan okullarda yapılmıştır. Ancak bu okullarda da veli beklentilerinin yarattığı baskı yoğunlukla hissedilmektedir.

Yapılan araştırmalara bakıldığında genel olarak devlet okullarındaki velilerin beklentileri ya da devlet okulları ve özel okullardaki veli beklentilerinin karşılaştırılmasına yer verilmiştir. Ancak eğitimin her ögesinde var olduğu gibi değişim eğitimin veli ögesinde de etkisini fazlasıyla göstermektedir. Bu nedenle veli beklentileri değişmeyen bir durum olarak incelenemez. Bu araştırmada evren özellikle, veli beklentilerinin dikkate alındığı, özel ve vakıf okulları olarak belirlenmiştir. Geçmişteki veli beklentilerine ve günümüzdeki veli beklentilerine karşı öğretmen ve yönetici beklentileri ele alınarak, aradaki değişim ve bu değişimle birlikte meydana gelen sorunlara çözümler önerileri tespit edileceği ve bu tespitler geleceğe de ışık tutacağı için diğer araştırmalardan farklı bir önem taşımaktadır.

1.4. VARSAYIMLAR (SAYILTILAR)

- Vakıf ve özel ilkokullarda veli beklentileri değişim göstermektedir.
- Veli beklentilerinde meydana gelen değişim öğretmen ve yöneticilere güçlük yaşatmaktadır.

1.5. SINIRLILIKLAR:

1. Araştırma 3 okulla sınırlandırılmıştır.
2. Araştırmada üzerinde çalışılacak olan veli beklentileri aşağıdaki konularla sınırlandırılmıştır:
  - Akademik Alanda
  - Servis Alanında
  - Yemek Alanında
  - Temizlik Alanında
  - Güvenlik Alanında
  - Teknoloji Alanında
  - İletişim Alanında
  - Sosyal Etkinlikler Alanında
  - Öğretmen-Veli ilişkileri Alanında
  - Yönetim-Veli İlişkileri Alanında

1.6. TANIMLAR:

Veli: Bir çocuğun her türlü durumundan ve davranışlarından sorumlu kimse.

Öğretmen: Bir bilim dalını, bir sanatı ya da teknik bilgileri öğretmeyi meslek edinmiş, okulda öğrencilere ders veren kimse.

Öğrenci: Öğrenim görmek ereğiyle ilk, orta, lise, üniversite gibi herhangi bir öğretim kurumunda okuyan kimse.

Veli beklentisi: Bir çocuğun her türlü durumundan ve davranışlarından sorumlu kimsenin okul yönetiminden, öğretmenlerden ve ilgili tüm çalışanlardan öğrencinin gelişimi ile ilgili talepleri.

BÖLÜM 2 KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1. EĞİTİM KAVRAMI VE ÖNEMİ

Kavramsal olarak education olarak karşımıza çıkan eğitim Latince'den gelmektedir. Eğitim bireyin doğuştan getirdiği yetenek ve kabiliyetlerinin ortaya çıkarılarak yaşadığı sosyal çevreye uyum sağlamasıdır. Eğitim sistemi toplumu oluşturan diğer sosyal kurumlarla da ilişki içerisinde olduğu için daha çok halkın değil bu sistemlerin çizdiği çerçevede ilerlemiştir.

John Dewey' e göre eğitimi yaşantıların yeniden düzene konulması ya da davranışların yenilenmesidir. Bununla birlikte Preston eğitimi bireyin etrafında, gelişmesinin her aşamasında, istenilen tepkileri ve beklenen değişimleri en iyi şekilde oluşturabilecek bir çevre düzenlemek olarak aktarırken, Good ise eğitimi kişinin yaşadığı toplum içinde değeri olan, yetenek, tutum ve diğer davranış biçimlerini geliştirdiği süreçlerin tamamıdır, şeklinde açıklamıştır.

Eğitimin tanımı birçok farklı şekilde yapılmıştır. Her eğitimcinin bu alanda yapabileceği bir tanımı mutlaka vardır. Ancak eğitimin ne olduğunun yanında eğitimin işlevinin ne olduğu da konuşulması gereken bir konudur.

Eğitimin işlevi veli algısında farklılıklar göstermektedir. Bir kısım veli eğitimi öncelikle sınav başarısı ve iyi bir meslek edinmek için bir araç olarak görürken diğer bir kısım veli algısında da eğitimin işlevi öğrencileri hayata hazırlamaktır.

Eğitimin işlevi bakış açısına göre değişim gösterebilmektedir. Ancak birçok toplumda ailede başlayan eğitim okulda sürdürülmektedir. Bu anlamda okul kavramı üzerine çalışmak gerekmektedir.

2.2. OKUL KAVRAMI VE ÖNEMİ

Okul kelime anlamı ile istendik yönde davranışları geliştirmek, istenilmeyen davranışları ise söndürmek için kurulmuş, belli bir yeri ve zamanı olan, belirlenmiş

bir hedef üzerine çalışılan yerdir. Okul sabittir ancak öğrencileri ve öğretmenleri değişiklik gösterir.

Okul kavramı içinde öğretmen, öğrenci, idareci ve veli gibi birçok paydaşı barındırır. Bu paydaşlar belirlenen müfredatın, öğretmen rehberliğinde öğrenciyi aktarımını sağlamak amacıyla birlikte hareket ederler.

Eğitim ailede başlar. Okula başlayan her öğrencinin alt yapısı ailesi tarafından oluşturulmuştur. Ancak okul eğitimi almamış, aynı yaş grubundaki çocukların tümü aynı alt yapıyla okula başlamazlar. Aile tarafından verilen eğitimde belirlenmiş bir hedef yoktur. Her aile kendi yapısına uygun şekilde çocuğunu yetiştirir. Bu nedenle aileden alınan eğitimden bir standart beklenemez.

Okulda verilen eğitimi ailede verilen eğitimden ayıran daha kapsayıcı ve daha sistemli olmasıdır. Bu bağlamda ülkemizdeki tüm okullar Türk Milli Eğitim sisteminin hedeflediği doğrultuda vatandaşlar yetiştirmek üzere eğitim vermektedir. Dolayısıyla aynı sınıf düzeyinde eğitim görmüş tüm çocuklar okul eğitiminde aynı standartta alt yapıyla donanırlar.

2.3. ÖZEL VE VAKIF OKULLARININ ÜLKEMİZDEKİ YERİ

Özel ve vakıf okulları Türk Eğitim sisteminde yeni olmayıp, yaklaşık yüz yıllık bir geçmişi bulunmaktadır. Cumhuriyet'ten sonra özel ve vakıf okulları farklı bir boyut kazanmıştır. Maarif Nezaretinin kuruluşuyla azınlık ve yabancı okullar dahil tüm özel okullar, resmi okullara uygun şekilde, eğitim ve öğretim birliğine kavuşturulmuş ve denetim altına alınmıştır. Önceleri daire başkanlığı olarak varlık gösteren bu kurumlar, günümüzde genel müdürlük düzeyinde MEB teşkilat yapısı içinde hayat bulmuştur.

Her tür ve derecedeki özel öğretim kurumları, 625 sayılı özel öğretim kurumları kanunu kapsamında yer alır. Bu kapsamda; Türkiye Cumhuriyeti uyruklu gerçek kişiler, özel hukuk tüzel kişileri veya özel hukuk hükümlerine göre yönetilen tüzel kişiler tarafından açılan okul öncesi eğitim, ilköğretim, ortaöğretim kurumları ve bu düzeyde haberleşme ile eğitim yapan kuruluşlar, çeşitli kurslar, dershaneler, öğrenci

etüt eğitim merkezleri, özel eğitim ve rehabilitasyon merkezleri, bički-dikiş yurtları ve benzeri kurumların açma, öğretime başlama, eğitim, öğretim, yönetim, denetim ve gözetimi ile yabancılar tarafından açılmış özel öğretim kurumlarının eğitim-öğretim, yönetim, denetim ve gözetimi konularındaki hükümleri kapsar (625 sayılı kanun, madde-1).

Günümüzde özel ve vakıf okulları yerli ve yabancı, gerçek ve tüzel kişiler tarafından kurulmuş olup giderleri devlet tarafından karşılanmamakla birlikte, Millî Eğitim Bakanlığı'nın denetim ve gözetimi altında bir ücret karşılığında örgün eğitim-öğretim vermektedirler. Bu okulların gelişimini takip etmenin en doğru yolu senelere göre artışlarını takip etmektir.

Özel ve vakıf okulları 1980'lerden sonra sayısal olarak gelişirken, 1990'lardan sonra halkın gelir seviyesinin düşmesi ve ekonomik krizlerin de etkisiyle öğrenci kapasitelerini dolduramaz hale gelmişlerdir.

1985'te Türkiye genelinde 300 özel ve vakıf okulu hizmet verirken 2001-2002 öğretim yılında özel ve vakıf okullarının sayısı 1780'e yükselmiştir. Bu sayı 2016-2017 öğretim yılında ise 25 133'e kadar yükselmiştir. Bu yükseliş bize velilerin de özel ve vakıf okullarına olan talebinin arttığını gösteriyor.

2.4. EĞİTİMİN PAYDAŞLARININ UYUMU

Eğitim sisteminin başlıca paydaşları yönetim-öğretmen ve velidir. Bu alan incelenirken tek tek tümünün sistemin içindeki yeri, görevi ve diğer paydaşlar ile arasındaki ilişkiye yer verilmiştir.

2.4.1. YÖNETİMİN YERİ

Bir hedef doğrultusunda bir araya gelmiş insanların, örgütlenerek belirlenen hedefe yürütmesine yönetim denir. Yönetim belli süreçlerden oluşur. Bu süreçler karar verme, planlama, örgütleme, iletişim kurma, etkileme, eşgüdümleme ve değerlendirme olarak ele alınabilir. Bu süreçlerde yöneticiler diğer paydaşlarla iletişim halindedir. (Başaran, 1989)

Tarih boyunca beraber çalışmayı gerektiren her ortamda yönetim mutlaka yerini almıştır. İnsanlar birlikte yapılan her aktivitede ya yönetmiş ya da yönetilmiştir. İnsanlar bireysel olarak başaramayacakları şeyleri kolayca başarmak için örgütler kurmuşlardır. Bu örgütlerin süreklilik arz etmesi, hedefe ulaşabilmesi, ihtiyaçlarının karşılanması, iş bölümü yapılması ve uygulamaya geçilebilmesi için mutlaka bir yönetime ihtiyacı vardır.

Okul yönetimi eğitim yönetiminin okula uygulanmasıdır. Okul yönetiminin görevleri toplumdaki eğitimin amaç, yapı ve görevlerini gözden geçirmek, felsefesini ve bu felsefenin üzerine kurduğu değerleri incelemek, eğitim yöneticisinin davranış biçimlerine ışık tutmak, genel kavram ve süreçlerin çevre ve okul düzeyinde uygulanmasını sağlamaktır. (Bursalıoğlu, 1999).

Okul yönetimi başta okul müdürü olmak üzere müdür yardımcıları, zümre, şube ve bölüm başkanları, koordinatörlerden oluşur. Okul yönetiminin temel görevi okulu temel eğitim amaçları çerçevesinde yaşatmaktır.

Okul- aile ilişkilerinin geliştirilmesi, başarıyı arttırmak için hem öğretmenler hem de veliler tarafından oldukça önem verilen bir konudur. Bu ilişkilerin gelişimi ve velinin eğitim öğretim sürecinin aktif bir elemanı olması için okul aile birlikleri kurulmuştur. Bu kurulun işlevini arttırmak, okul ve aile arasındaki iletişimi kuvvetlendirerek öğrencileri en verimli şekilde geliştirmek için süreci her anlamda organize etmek okul yönetiminin başlıca görevidir.

2.4.2. ÖĞRETMENİN YERİ

Bir okulun en önemli parçalarından biri de öğretmendir. Öğretmenlik mesleğinin değer yargıları toplumun diğer alanlarında da olduğu gibi yaşadıkları çevre tarafından belirlenir. Bu çevreyi öğretmenlerin kendileri, okul yöneticileri, çalışma arkadaşları, çocuklar ve çocukların velileri oluşturur. Günümüzde öğretmenlerin sosyal, ekonomik, bilimsel, kültürel ve teknolojik alanlarda branşının gerektirdiği alt yapıya ve mesleki formasyona sahip olması beklenmektedir.

Öğretmenin temel görevi öğrenmeyi sağlamaktır. Öğretmenlerin bu görevi yerine getirebilecek mesleki niteliklere sahip olması gerekmektedir. Öğretmenin mesleki niteliği genel kültür, konu alanı bilgisi ve öğretmenlik meslek bilgi ve becerilerine

bağlıdır. Aynı zamanda bir öğretmenin öğrencilere karşı eşit olması, onları önce bir üst sınıfa sonrasında ise hayata hazırlaması, veli ve çalışma arkadaşları ile iletişime açık olması, zaman yönetimine ve planlı bir şekilde süreci yönetmeye devam etmesi de barındırması gereken özelliklerdendir.

Öğretmenlerden beklenen özellikleri gösterebilmek sadece öğretmenlerin elinde değildir. İçinde buldukları toplumun yapısı, öğrencilerin ve velilerin durumu, çalışma arkadaşları ve yöneticilerinin durumu da süreci olumlu ya da olumsuz etkilemektedir. Bu özellikleri temsilcilik, liderlik/başkanlık, öğreticilik, arabuluculuk, hakemlik, rehberlik olarak sıralayabiliriz. İçinde bulunduğumuz dönemin özelliklerine göre bu maddeler değişim gösterebilir, artabilir veya azalabilir.

2.4.3. VELİNİN YERİ

Eğitim-öğretim sürecinde öğrencinin okul yaşantısının takibini yapmakla yükümlü olan kişiye veli denir. Öğrencinin okul başarısının sağlanmasında veli de diğer paydaşlar gibi oldukça büyük öneme sahiptir. Bu açıdan bakıldığında velisi tarafından takip edilen öğrencilerin sürece daha rahat uyum sağladığı yadsınamaz bir gerçektir.

Öğrencinin evde başlayan eğitim-öğretim süreci okulda yine veli desteğiyle devam etmektedir. Bu nedenle bizim ülkemizde de olduğu gibi hemen hemen tüm ülkelerde veli- okul ilişkilerini kuvvetlendirmek adına çalışmalar yapılmaktadır. İlkokul sürecinde yapılan yasal düzenlemelerin de dışında eğitimin paydaşları bilgilendirilmeli ve bu konuda üzerlerine düşenleri yapmaları sağlanmalıdır.

Okul ile aile arasında bütünleşmeyi gerçekleştirmek, veli ve okul arasında iletişimi ve işbirliğini sağlamak, eğitim-öğretimi geliştirici faaliyetleri desteklemek, maddi imkanlardan yoksun öğrencilerin zorunlu ihtiyaçlarını karşılamak ve okula maddi katkı sağlamak amacıyla Okul Aile Birlikleri kurulmuştur. (MEB, 2005).

Günümüzde çocuğun eğitim-öğretim hayatında ailenin yaklaşımının oldukça önemli olduğu açıktır. Ancak çeşitli nedenlerle okul ve aile arasında bazı problemler yaşanmaktadır. Bu problemlere çeşitli nedenlerle ortaya çıkan fikir ayrılıkları ve beklenti farklılıkları zemin hazırlamaktadır.

Veli ile okulun iletişimde de dikkat edilmesi gereken noktalar vardır. Bu noktalardan en önemlisi veli ile öğretmen iletişiminin tek taraflı olmamasına özen göstermektir. Velinin bu iletişimdeki görevi sadece veli toplantılarına katılarak öğretmenlerin paylaşımlarını dinlemek ve bu konularda önlemler almaktan ibaret olmamalıdır. İletişimi kaliteli bir hale getirebilmek için ailenin de mümkün olduğunca eğitim öğretim sürecine katılması sağlanmalıdır. Bu katılımı sağlıklı bir şekilde destekleyebilmek için toplantı, konferans, seminer, geziler, velilere ev ziyaretleri ve aileyi içine alan eğitsel-soysal faaliyetler düzenlenmelidir. Bu tarz etkinlikler öğrencinin akademik başarısını olumlu etkileyeceği gibi sosyal açıdan da öğrenciyi destekleyecektir.

Okulun amacı öğrenciye istendik yönde davranışlar kazandırmaktır. Ancak okul ne kadar kontrollü bir ortam da olsa bunu veli desteği olmadan sağlaması mümkün değildir. Kazanılan davranışların tümünün alt yapısı aile tarafından verildiği gibi davranış haline gelebilmesinde de aile desteği şarttır. Ayrıca okulda ve evde öğrenciye kazandırılmak istenen davranışların, bu davranışların kazandırılma yönteminin farklılıklar göstermesi durumunda da her iki ortamda kazandırılmak istenen davranışın oturması oldukça güç olacaktır (Gümüşeli, 2004).

2.5. EĞİTİMDE DEĞİŞİM

Sürekli bir değişimin yaşandığı günümüzde toplumlar sosyal, siyasal vb. gibi alanlarda değişime uğramaktadır. Bu değişimden en çok etkilenen alan ise eğitimidir. Bir sosyal bilim dalı olan eğitim sayesinde bilgi hem edinilmekte hem de yayılmaktadır. Dolayısıyla toplumun her alanındaki değişimden ilk etkilenen alan eğitim olmaktadır. Günümüzde tüm toplumların ortak çalışma alanları yaşanan değişimlere eğitimin nasıl adapte edileceğidir. Bu alanda ki değişime ayak uydurabilmek için istenen insan tipi belirlenmekte ve bu insan tipine ulaşabilmek adına plan ve programlar hazırlanmaktadır (Genç, 2017).

Canlılar içerisinde en karmaşık ve mükemmel yapıya sahip insanı, diğerlerinden ayıran sürekli bir değişim ve gelişim içinde oluşudur. Bu özelliği sayesinde elde ettiği tüm birikimleri sadece kendi yaşantısında kullanmayıp aynı zamanda sonraki

yaşamlara da aktardığı görülmüştür. Bu sayede her dönemde farklı kültürlerin sergilendiği görülmektedir.

Eğitimde değişim öğrenci, öğretmen, yönetim ve veli olmak üzere eğitimin tüm paydaşlarını etkiler. Tüm paydaşlar arasındaki iletişim değişimden olumlu ve olumsuz yönde etkilenir. Bu etkileşim ile birlikte paydaşların beklentilerinde değişimler oluşur. Bu bölümde bu değişimlerin sebepleri ve etkileri üzerinde durulacaktır.

2.5.1. DEĞİŞİMİN SEBEPLERİ

Aslan'a göre bugünün çamaşırını dünün güneşi ile kurutmak mümkün olmayacağı için tüm örgütler yaşamlarını sürdürebilmek adına gerekli önlemleri almalı ve değişime ayak uydurmalıdır. Her ülkede olduğu gibi ülkemizde de eğitim sistemi sürekli değişime uğramaktadır. Görev başına gelen her iktidar ile eğitim sisteminin değişmesinin yanında aynı iktidar döneminde bile farklı eğitim sistemleri uygulanabilmektedir. Türk eğitim sisteminde yapılan değişiklikler her dönemde merkeziyetçi olmuştur. Bu şekilde yapılan değişimler ihtiyaçlar göz önünde bulundurularak yapılmadığından yarardan çok karışıklığa neden olmaktadır.

Günümüzde farklı kültür, din ve milletten insanlar birlikte yaşamaktadır. Bu sayede sınırların geçirgenliği artmakla birlikte dünya küçülmekte ama ülkeler büyümektedir. Farklı kültürler birlikte yaşayarak birbirlerini etkilemekte ve değişime neden olmaktadır. Bu noktada değişimin sebeplerinden birisi çok kültürlülüktür (Yakışır, 2009).

Tüm bu sebeplerin yanında her nesil kendi yetiştiği dönemde yaşadığı sorunlardan yola çıkarak eğitim sisteminden farklı beklentiler içine girmektedir. Bugün veli konumunda bulunan 70/80 kuşağı kendi döneminde sınav kaygısı ile yetiştikleri için çocuklarının özellikle küçük sınıflarda sadece mutlu olmasını beklemektedirler. Akademik olarak beklentileri oldukça düşük olmakla birlikte sosyal etkinlikler alanında beklentileri oldukça yüksektir. Çocuklarının mutlaka bir alanda yetenekli olduğunu düşünmektedirler. Özellikle branş öğretmenlerinin bu yeteneği ortaya çıkarmasını ve geliştirmesini beklemektedirler.

Sınıf öğretmenlerinden beklenti ise çocuğun akademik düzeyi ile ilgili olmasından çok öz bakım becerilerinin yerine getirilip getirilmediğinin kontrolü gerekirse öğretmenin çocuğun yerine bunları yapması yönündedir. Değişen nesil ile birlikte veli profili dolayısıyla beklentileri de büyük değişim göstermektedir.

2.5.2. DEĞİŞİMİN ETKİLERİ

İstendik yönde davranış değiştirme tanımı gereği eğitim kişilerin değişimi meydana getirmek ya da meydana gelen değişime ayak uydurmak anlamında en kolay adaptasyon sağlayacağı araçtır.

Değişim birbirinden alakasız ögelerde de olsa toplumun tüm alanlarını etkileyerek toplum dinamiğini oluşturur. Dinamik bir toplumda meydana gelen değişim eğitim ögesini de etkiler ve değişimi bu ögede de zorunlu tutar (Kızılcıkelik ve diğerleri, 1996:107).

Eğitim; bilimsel, teknolojik, siyasal, psikolojik sosyo-ekonomik ve kültürel alanları da içinde bulundurduğu için toplumu her anlamda etkilemektedir. Bunun bilincinde olan toplumlar en büyük bütçeyi eğitime harcamaktadırlar. Bu alanda yaşanan en ufak bir aksaklık domino taşları gibi sırasıyla toplumun her alanını olumsuz etkileyecektir. Bu nedenle yeni yetişen öğretmenlerin tüm değişime ayak uyduracak donanımla mezun edilmesi yanında eğitim sektöründe çalışan her bireyin meydana gelen değişimi takip etmesi ve bu alanda önlem alması gerekmektedir.

2.6. EĞİTİMİN PAYDAŞLARI ARASINDAKİ 2004 YILINDAKİ İLİŞKİLER

Son on yılda yukarıda da belirtildiği gibi küreselleşme, çok kültürlülük, bilgi toplumuna geçiş, medya okuryazarlığı, dijital okuryazarlık, dijital vatandaşlık vb toplumun yapısının değişmesine neden olacak birçok gelişme meydana gelmiştir.

2004 yılında da günümüzde olduğu gibi veli ile okul yönetimi ve öğretmenler arasında bazı sorunlar vardı. Ancak sorunun kaynağı ve sorunun nedenleri farklılık göstermekteydi.

Okul ile aile arasındaki iletişim sorunlarının arasında; okulun sadece bir şey isteneceği zaman veli ile iletişime geçmesi, velilere kısıtlı görüşme süresi sunulması, veli toplantıları dışında velilere görüşme imkânı sunulmaması, okul yönetiminin ailelerin sorunlarını dikkate almaması sayılabilir (Epstein ve Dauber 1991; Dean 2001; Miedel ve Reynolds 1999). Buradan yola çıkarak 15 yıl önce veli-okul arasındaki sorunların veliye zaman ayrılması ve görüşlerinin önemsenmemesi olduğu görülmektedir.

Toplumda meydana gelen değişimler eğitimi etkilediği gibi eğitim de bu gelişmeleri etkilemiştir. Toplumda meydana gelen hiçbir değişme eğitimden ayrı düşünülemez. Bu bağlamda eğitimin paydaşları arasındaki etkileşimin zaman içinde nasıl değiştiği üzerinde durulacaktır.

2.6.1. VELİ-ÖĞRETMEN İLİŞKİLERİ

Toplumun eğitim ihtiyacının giderilmesi amacıyla oluşturulan temel kurumlardan biri okuldur (Gümüşeli,2004). Okulun istenilen davranışların tümünü kendisinin kazandırması mümkün değildir. Kazanılan davranışların önemli bir kısmı da ailenin katkısı ile oluşur. Bu çerçevede hızla değişen çevresel koşullar ve toplumsal dinamizm veli-öğretmen ilişkileri alanında da değişimlere neden olmaktadır.

Öğretmen-veli arasında sürekli ve güvene bağlı bir iletişimin olması oldukça önemlidir. Bu açıdan öğretmenlerin her daim bu alanı destekler nitelikte olmaları öğrencilerin öğrenme düzeyi açısından oldukça önemlidir. Bu ilişkide her iki tarafta birbirine bağımlıdır. Türk eğitim sisteminde öğrencinin başarıya ulaşmasında ortaya çıkan en büyük sorunlardan biri, bu süreçte en etkili olan aile ve öğretmenin arasındaki iletişimin yeterli olmamasıdır (Balkar 2009). Öğretmen – veli arasındaki iletişimin güçlü olması sadece akademik başarıyı arttırmakla kalmayacak okul kurallarına bağlılığı arttıracak ve disiplinle ilgili karşılaşılan zorlukları da önlemekte fayda sağlayacaktır.

Öğretmenlerin değişen ihtiyaçlara cevap vermesi gerekmektedir. Ancak bu sayede sürekli gelişebilirler. Bu amaçla sürekli olarak bu değişimleri takip etmelidirler. Değişimi takip etmenin en kullanışlı yolu veli ihtiyaçlarını takip etmektir. Okul

yöneticileri ve öğretmenler, velilerden gelen istekleri doğru analiz etmeli ve velileri toplumun ihtiyaçlarını okul ortamına taşıyan bir köprü gibi görmelidir.

Öğretmen ve veliler arasındaki iletişim de meydana gelen aksaklıkların en önemli sebebi fikir ayrılıklarının olmasıdır. Bu fikir ayrılıklarının tek sebebi çocuk değildir. Süreçle ilgili herhangi bir konuda da aksaklıklar yaşanabilmektedir.

Velilerin öğretmenlerden istekleri; daha açık olmaları, öğretmenlerin bilmedikleri konular hakkında dürüst olmaları, öğretmenlerin danışmanlık hizmeti vermesi, çocukların gelişimleri hakkında yazılı belge tutmaları, herhangi bir sorun yaşandığında kendileriyle iletişime geçilmesi, çocuklara saygı duyulması ve eşit davranılması şeklinde sıralanabilir (Hornby,2000).

Öğretmenlerin velilerden istekleri; velilerin çocuklarının sağlık problemlerini ve özelliklerini kabul edip bu alanda kendilerini bilgilendirmesi, okulda uygulanan disiplin kurallarının evde de uygulanarak tutuş birliği sağlanması, okul yönetimi tarafından eve gönderilen bilgilendirmelerin okunup zamanında dönüş yapılmasını, iletişim bilgilerinin paylaşılmasını ve iletişime açık olunması şeklinde sıralanabilir.

Yukarıda verilenlerden yola çıkarak velilerin günümüzden 15 yıl önce beklentileri daha çok iletişim halinde olmak ve çocuklarının geçirdiği süreçten haberdar olmaktır. Günümüzde ise süreçten haberdar olan değil sürece hâkim olmak hatta yönlendirmek isteyen bir veli grubu oluşmuştur.

2.6.2. VELİ-YÖNETİM İLİŞKİLERİ

Okul önceden belirlenen amaçlara ulaşmak için öğrencilerin istendik yönde davranış kazandırmayı amaçlar. Tam da bu noktada işin içine okul müdürleri girer. Okul müdürlerinin görevi kendisine verilen maddi gücü ve insan gücünü kullanarak bu hedeflere ulaşmayı sağlamaktır.

Okul müdürü çevrenin desteğini yanına alarak ve okulu çevreye açarak daha başarılı olacaktır. Okul müdürü veli ile okul arasındaki iletişimde anahtar benzenebilir. Bu nedenle yöneticilerin etkili iletişim becerilerine sahip, liderlik özelliği olan, teknolojiye hâkim, sağlıklı kişiler olması beklenir (Açıklalın, 1994).

Okul yöneticisinin sahip olduğu nitelikler oldukça önemlidir. Çünkü okulda çalışan tüm personeli temsil etmektedir. Bu nedenle veliye karşı belirli bir duruşu olmalıdır. Geçmişe bakıldığında özellikle, özel ve vakıf okullarında, ekonomik kaygı olsa da veliye karşı sınırlar net bir şekilde çizilmekte veli yönetime saygı duymaktaydı.

Veli okulla ilgili yaşadığı herhangi bir problemi ilgili öğretmen ile veya müdür yardımcısı ile çözüme yoluna giderdi. Okul müdürü hemen ulaşılabilir bir alan değildi. Hatta şöyle ki veli yaşanan olayların yönetime gitmesinden çekinirdi.

Günümüzde veliler okulun tüm çalışanlarına aynı mesafede durmaktadırlar. Yaşadıkları tüm sorunların yönetim tarafından acilen çözülmesini beklemektedirler. Okul müdürlerinin de ödenen ücretin karşılığı olarak hizmet vermesi beklenen kişi halini aldığı görülmektedir. Buradan yola çıkarak paydaşlar arasındaki günümüzdeki iletişime değinilecektir.

2.7. EĞİTİMİN PAYDAŞLARI ARASINDAKİ GÜNÜMÜZDEKİ İLİŞKİLER

Eğitim paydaşları arasındaki ilişkiler geçmişe göre oldukça farklılıklar göstermektedir. Özellikle özel ve vakıf okullarında öğretmen ve yönetimin beklentisi veliden saygı görmek ve destek beklemekken velinin beklentisi ise sürece hâkim olmak halini almıştır. Veli verdiği ücret karşılığında sonsuz hizmet almayı beklemektedir. Bu koşullar altında hem öğretmenler hem de yöneticiler kendilerini baskı altında hissetmektedirler (WEB_2, 2012).

Okul akademik ve davranışsal olarak elinden geleni yapsa da bu alanda ailenin tutumu okul ile eş değerde önemlidir. Çocuğun ihtiyaçlarına ve isteklerine hâkim olan ailedir. Bu nedenle okul ve aile arasında yapıcı bir iletişimin varlığı şarttır.

Öğrenci üzerinde hem ailenin hem de okulun otorite kurabilmesi ve öğrencide beklenen istendik yöndeki davranış değişikliğinin sağlanması için yapıcı iletişim şarttır. Kurulan sağlıklı iletişimin çocuğa aktarımı da oldukça önemlidir. Çocuğa verilen mesaj tehdit içermemelidir. Çocuk bu iletişimin onun iyiliği için kurulduğunu hissetmelidir. Çocuk bu iletişim kanalını, karşılaştığı zorlukları çözmek için kullanabilmelidir.

Okul ve velinin arasındaki iletişim bozukluğu çocuğu ailesinden ya da öğretmenin bilgi saklamaya yönlendirebilir. Sağlıklı iletişim kuramayan paydaşlar ister istemez öğrenciye bu mesajı vereceklerdir. Bu kaygı içinde yetişen çocuğun öğrenme süreci olumsuz etkilenecektir.

2.7.1. VELİ-ÖĞRETMEN İLİŞKİLERİ

Anne-baba ve öğretmenlerin ortak amacı öğrenciyi hayata hazırlamaktır. Geçmişten günümüze her alanda olduğu gibi eğitimde de değişimler meydana gelmiştir. Eğitim sisteminde “Eti sizin kemiği benim” anlayışında olan velilerin olduğu dönemden bu yana veli bakış açısında olumlu ve olumsuz birçok değişim meydana gelmiştir. Geçmişteki saygı ve güven üzerine kurulan öğretmen-veli ilişkilerinin yerini günümüzde veliler tarafından desteklenmediğini düşünen öğretmenler ve eskisi kadar öğretmene güvenmeyen veliler almıştır. Bu durumdan zarar gören ise çocuklar olmaktadır.

Öğretmen- veli arasında günümüzde yaşanan sorunları sıraladığımızda ilk olarak tutum birliğin olmamasını söyleyebiliriz. Öğretmenin okul içinde kazandırmaya çalıştığı davranışlar evde destek görmemesi sorun yaratmaktadır. Velilerin kendilerini öğretmeni denetleme yetkisine sahip görmeleri öğretmeni strese sokmakla birlikte veliyi paydaş rolünden çıkaran bir başka sorundur. Yine sorunlardan birisinin sebebi ise velilerin çocuklarının yaşadığı sorunları kabul etmemesidir. Bu durumda veli sorunu kabul edip çözmektense öğretmeni çocuğu tanımamakla suçlamayı tercih etmektedir. Yaşanan sorunların birçoğunun sebebi aile kaynaklı olduğu için ailenin öğretmen tarafından eğitime ve yönlendirilmeye açık olması çok önemlidir. Öğretmenin amacı çocuğu hayata hazırlamakken velinin beklentisinin sınav başarısı olması da yaşanan bir diğer sorundur.

Velilerin özellikle 1 ve 2. sınıf öğretmenlerinden beklentileri bakıcı hizmeti niteliğindedir. Yapılan öğretmen görüşmelerinde de ortaya çıkan başlıklar geçmişe göre oldukça farklılık göstermektedir. Öğrencinin yemeğini yemesinden, tuvalete gitmesinden, soğuk havalarda mont ve hırka kullanımından, sıcak havalarda üst değiştirme sıklığına kadar öz bakım becerisi olarak görülen her türlü alandan

öğretmen sorumlu tutulmaktadır. Bu durum öğretmeni strese sokmakla birlikte çalışması gereken asıl alandan uzaklaştırmaktadır.

Öğretmen-veli beklentilerini ortak paydada toplamak bu alanda yaşanan sorunları çözmenin tek yoludur. Bu paydayı oluştururken esas alınması gereken ise öğrencinin hayata hazırlanırken süreçte ihtiyaç duydukları olmalıdır. Veli kaygıları bu alanda belirleyici olmamakla birlikte nedeni ile ilgili veliler bilgilendirilmelidir.

2.7.2. VELİ-YÖNETİM İLİŞKİLERİ

Okul yöneticileri liderlik çerçevesinde karşılaştıkları problemi analiz etme, karar verme ve uygun çözüm yolunu belirleme becerilerine sahip olmalıdır. Tüm bilgi ve becerileri ile takımına örnek teşkil etmelidir. Tüm örgütlerde olduğu gibi okullarda da değişim kaçınılmazdır. Bu kaçınılmazlıktan yola çıkarak okul yöneticileri öğretmen, öğrenci ve velilerin tümünden bir adım önde olmalıdır.

Günümüzde veliler öğrencilerin eğitimlerini geçmişe göre daha çok önemsemektedirler. Bu durumun getirisi olarak da sürece daha çok içinde olmak hatta süreci yönlendirmek istemektedirler. Kendilerini sürecin denetleyicisi olarak görmektedirler. Bu beklenti okul yönetimi ile velileri birçok konuda karşı karşıya getirmektedir.

Mevcut duruma bakıldığında okul yönetiminin sadece öğrencileri hayata hazırlamak yolunda eğitim-öğretimi planlaması ve uygulamaların takip edilmesi yeterli olmamaktadır. Neredeyse eş değerde önemli olan bir başka durumda velilere, veli olmayı öğretmek için yapılacak planlama ve süreci takip etmektir. Bu süreçte velilere okul toplumunun beklentilerini ve bu beklentilerin nedenlerini net bir şekilde ifade etmek oldukça etkili olacaktır.

2.8. VELİ BEKLENTİLERİ KARŞISINDA YAŞANAN GÜÇLÜKLER

Veliler çocuklarının eğitim hayatının en önemli takipçileridir. Bu nedenle eğitimlerinin her aşaması ile ilgili bilgi alma hakkına sahiptirler. Veliler kendilerine “sorunlu veli” denecek diye süreçten uzak kalmamalıdır. Aynı zamanda da

doğruluğunu ölçüp tartmadan çocuğunun söylediklerine de körü körüne inanmamalıdır. Anne- baba da olsalar tarafsız bakış açısını kaybetmemelidirler.

Günümüzde özel ve vakıf okullarında para karşılığında çocuğuna eğitim aldırın anne-babaların algıları veliden çok müşteri olmaya başlamıştır. Bu nedenle eğitime bakış açıları çocuklarının gelişimini görmek ve bu yolda onlara destek olmaktan çıkıp daha çok verdikleri paranın karşılığında aldıkları hizmetin yeterli olup olmadığını tartmak haline almıştır. (WEB_3, 2018)

Para-eğitim kavramlarının etkisinde baskı altında kalan okullar ise yavaş yavaş eğitim yuvası olmaktan çıkıp diğer okullarla rekabet edebilmek için farklı yollar aramaya başlamışlardır. Okullar çerçevelerini genişletip ders saatlerini arttırmak, etütler ve birebir çalışmalar yürütmek, hafta sonları dersane hizmeti vermek, sanat ve spor aktivitelerini arttırmak gibi birçok yola başvurmak zorunda kalmışlardır. Ticari kaygı içinde, okulun tüm çalışanları stres altında çalışmaktadırlar.

Bu durumu olumsuz yönde kullanan veliler her geçen gün farklı taleplerle okul yöneticilerini ve öğretmenleri zorlamaktadırlar. Bu taleplere örnek olarak; istedikleri anda istedikleri kadar öğretmen ve yöneticilerle görüşmek, görüşmeler sırasında üsluplarına dikkat etmemek, öğretmenin sadece kendi çocuğu ile ilgilenmesini ve hep onu haklı görmesini beklemek, her gösteride en önemli görevi çocuğunun almasını beklemek, her teneffüste sadece kendi çocuğunun istediği oyunun oynanmasını beklemek, tüm yemeğini bitirmesi veya bu konuda takip edilmesini ancak ısrar edilmemesini beklemek gibi birçok beklentiyle öğretmenlerin ve yöneticilerin karşısında yer almaktadır.

Bu bağlamda yaşanan güçlükleri farklı okullarda farklı düzeylerde en az 15 yıl çalışmış olmakla birlikte, farklı tecrübelere sahip öğretmen ve yöneticilerle görüşmenin ve sorunları tespit edip çözüm önerilerini almanın öğretmenlere ve yöneticilere faydalı olacağı düşünülmektedir.

BÖLÜM 3 YÖNTEM

3.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ

Araştırmada farklılaşan veli beklentilerinin saptanması, bu beklentilerin karşılanmasında yaşanan güçlüklerin neler olduğunun irdelenmesi için yorumlayıcı bir bakış açısı olan **nitel araştırma yöntemi** seçilmiştir. Araştırma sonuçlarının daha anlaşılır olması için görüşmeler sonunda elde edilen bulgular tablo halinde verilmiştir. Tabloların ardından yorumları ve açıklamaları yapılmıştır.

3.2. ÇALIŞMA GRUBU

Araştırmada olgu ve olayların keşfedilmesinde ve açıklanmasında yararlı olacak **amaçlı örnekleme** yöntemi kullanılmıştır. Marmara bölgesinde, ülkenin gelişmişlik sıralarında üst seviyelerde olan İstanbul ilindeki, özel ve vakıf okullarında görev yapmakta olan sınıf öğretmenleri ve yöneticiler çalışma grubunu oluşturmaktadır. Amaçlı örnekleme seçim sebebi, araştırma problemlerinden vakıf ve özel okullarda veli beklenti farkını ortaya koymaktır. Çalışma örneklemini belirleyebilmek için bilgilendirme toplantısı yapılmıştır; çalışmanın amacı ve içeriği toplantıya katılan tüm gönüllü öğretmenlere aktarılmıştır.

Bu kişiler arasından görüş bildirmek için gönüllü olan öğretmen ve yöneticiler arasından rastgele seçim yapılarak çalışma grubu tespit edilmiştir. Çalışma grubunu 9 öğretmen ve 6 yönetici olmak üzere 15 kişiden oluşmaktadır.

Çalışma grubu belirlenirken, statü olarak birbirinden farklı olan 1 tane özel okul ve 2 tane vakıf okulunda görev alan öğretmen ve yöneticiler tercih edilmiştir. Ancak vakıf okulları ve özel okullarda beklentilerde bir farklılık tespit edilmemiştir. Bu nedenle her iki tür okulda görev alan öğretmen ve yöneticilerin aktardıkları birlikte değerlendirilmiştir.

3.3. VERİ TOPLAMA ARACI

Veri toplama yöntemi olarak görüşme, veri toplama aracı olarak ise derinlemesine bir araştırma yapabilmek için **yarı yapılandırılmış görüşme formu** kullanılmıştır. Araştırma, nitel araştırma desenlerinden, farkında olduğumuz ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız olgulara odaklanan, **olgu bilim deseniyle** yapılmıştır.

Görüşme formu alan yazın incelemesi yapılarak belirlenen problemleri aydınlatılabilecek düzeyde araştırmacı tarafından hazırlanmıştır. Soruların anlaşılabilirliğini artırabilmek için aynı anlam yüklü alternatif sorular oluşturulmuştur. Görüşme soruları araştırmanın amacına uygun olup olmadığını tespit edebilmek adına 4 öğretmen, 2 müdür yardımcısı ve bir okul müdüründen oluşan 7 kişilik bir odak grup çalışması yapılmıştır. Grupla sorular tartışılmıştır. Gerekli düzeltmeler yapılmıştır.

Sorular öncesinde çalışma grubunu tanımaya yönelik demografik sorular içeren bir bölüm oluşturulmuştur. Bu bölümden sonra kişilerde rahatlamayı sağlayabilmek adına ısındırma sorularının olduğu bir diğer bölüm hazırlanmıştır. Görüşmeler öncesi yarı yapılandırılmış görüşme formunun iki uzman görüşü alınarak kapsam geçerliği sağlanmıştır. Görüşmeler araştırmacı farkı etkisini ortadan kaldırmak için tek bir kişi tarafından yürütülmüştür.

Son 15 yılda var olan değişim ve bu değişimin etkileri üzerine çalışıldığından görüşme yapılacak öğretmen ve okul müdürlerinin en az 15 yıl kıdemlerinin olmasına dikkat edilmiştir. Bu nedenle örneklemin problemle ilgili olarak belirlenen niteliklere sahip kişiler, olaylar, nesnelere ya da durumlardan oluşturulmasını sağlamak için amaçlı örnekleme yöntemlerinden **ölçüt örnekleme** kullanılmıştır.

Asıl görüşmeler öncesinde ön görüşme yapılarak asıl görüşme için öğretmenlerin rahat görüş bildirebileceği ortamlar ve zamanlar tespit edilmiştir. Katılımcı onayları alınarak görüşmelerde ses kaydı alınmış daha sonra alınan ses kayıtları yazılı metne dönüştürüp, bilgisayar ortamında kaydedilmiştir. Güvenin sağlanması için gerekli molalar verilmiş, öğretmenlere fikirlerinin ne denli önemli olduğu fikri aşılarmaya çalışılmıştır.

3.4. VERİLERİN ANALİZİ

Veri analizi için ise nitel araştırma yöntemlerinden **betimsel analiz** uygulanmıştır. Buradaki amaç görüşme yapılan kişilerin görüşlerine direkt yer verebilme imkânı sağlamasıdır. Görüşme yapılan tüm öğretmenler ve yöneticiler öncesinde süreç hakkında bilgilendirilmiştir. Görüşme sırasında verdikleri tüm bilgilerin ve kimliklerinin gizliliği ile ilgili olarak form imzalatılmış ve süreçte daha rahat olmaları sağlanmıştır. Öğretmen ve yöneticilerle bire bir görüşülmüş ve her görüşmenin ses kaydı alınmıştır. Alınan ses kayıtların dökümü yine tarafımdan yapılmıştır. Ardından elde edilen bulguların daha açık ve anlaşılır olmasını sağlayabilmek amacıyla bulgular tablo haline getirilmiştir. Tabloları her biri ayrı ayrı yorumlanmıştır. Yorumlar kısmında öğretmenlerin bu alanlardaki görüşlerine de mutlaka yer verilmiştir.

BÖLÜM 4 BULGULAR VE YORUMLAR

Araştırmanın bu bölümünde, öğretmenlerin günümüzde gözlemledikleri; vakıf ve özel ilkokullarda farklılaşan veli beklentilerinin karşılanmasında yaşanan güçlüklerle ilişkin öğretmen ve yönetici beklentileri hakkında, yarı yapılandırılmış görüşme yöntemi ile toplanan verilerin analizinden elde edilen bulgular ve bunların yorumları yer almaktadır. Sunum sırası araştırmanın alt amaçları esas alınarak yapılmıştır. Sırasıyla günümüzdeki veli beklentileri, geçmişle günümüz arasında veli beklentilerinde meydana gelen farklılıklar ve veli beklentilerinin yaşattığı güçlüklerle öğretmenlerin çözüm önerileri tespit edilmiştir.

4.1. GÜNÜMÜZDEKİ VELİ BEKLENTİLERİ

Bu bölümde akademik, servis, yemek, temizlik, güvenlik, teknoloji, iletişim, sosyal etkinlik, veli-öğretmen ilişkileri ve yönetim-veli ilişkileri alanlarında veli beklentilerinin neler olduğu hakkında öğretmen ve yöneticilerle görüşülmüştür.

Bu görüşmeler sonucunda konularına göre veli beklentilerine yönelik elde edilen bulgular aşağıda belirtilmiştir.

4.1.1. Akademik Konularda Veli Beklentileri:

Akademik konularda veli beklentileriyle ilgili bulgular aşağıda Tablo 1.1.'de verilmiştir.

Tablo 1.1. Akademik Anlamda Başlıca Veli Beklentileri

Yanıtlar	f	%
A- Düzeyin gerektirdiği kazanımların fazlasının verilmesi beklentisi	6	40
B- Mutlu olarak öğrenme beklentisi	9	60
Toplam	15	100

Araştırma sürecinde katılımcılara ilk olarak, “Akademik alanda başlıca veli beklentileri nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir. Katılımcıların %40’ı (6 kişi) bu soruya düzeyin gerektirdiği kazanımların da üstünün verilmesini bekleyen veliler olduğunu söylemişlerdir. Bu velilerin özel okulda oldukları ve verilen hizmetin karşısında bir bedel ödedikleri için alabileceklerinin en fazlasını almak istediklerini paylaşmışlardır. Çocuğun akademik tarafı ile ilgili olarak her sorunun okulda halledilmesini ve bu konuda kendilerinden destek istenmemesini beklediklerini iletmışlerdir. %60’ı (9 kişi) ise velilerin akademik bir kaygı taşımadığını sadece çocuklarının mutlu olarak öğrenmesini beklediklerini ifade etmişlerdir. Bu velilerin daha öncesinde küçük yaşlarda sınavlara hazırlanan, sosyal etkinliklere katılamayan bu alanda hassasiyeti olan veliler oldukları paylaşılmıştır. Ergin (1993) tarafından yapılan çalışmaya göre veli beklentileri; iyi bir üniversiteye girmesini sağlaması, en az bir yabancı dili iyi öğretmesi, başarılı ve sevilen bir kişi olarak yetiştirmesi, kişilik özelliklerini geliştirmesi, yeteneklerini ortaya çıkarması ve geliştirmesi olarak sıralanmıştır.

Tablo 1.1.’ de görüldüğü gibi katılımcıların 6 tanesinin görüşü velilerin düzeyin gerektirdiği kazanımların fazlasının verilmesiyken, 9 tanesinin görüşü velilerin çocukların mutlu olarak öğrenmesini istemesi yönündedir.

Katılımcı 1, Katılımcı 7, Katılımcı 8, Katılımcı 9, Katılımcı 10 ve Katılımcı 11 düzeyin gerektirdiği kazanımların fazlasının verilmesi beklentisi olduğunu paylaşırken Katılımcı 2, Katılımcı 3, Katılımcı 4, Katılımcı 5, Katılımcı 6, Katılımcı

12, Katılımcı 13, Katılımcı 14 ve Katılımcı 15 ise velilerin akademik anlamdaki beklentisinin çocuğun mutlu olarak öğrenmesi yönünde olduğunu paylaşıyorlar. Katılımcıların soru ile ilgili cevaplarından bazıları şunlar olmuştur:

Örneğin Katılımcı 2 , *“Velilerin küçük sınıflarda bir sınav kaygısı da olmaması nedeniyle akademik anlamda tek beklentisi çocukların mutlu bir şekilde öğrenmesi oluyor.”* yanıtını verirken; Katılımcı 10, daha akademik bir beklentinin olduğunu dile getirerek *“Türkçe ve matematik alanlarında yetkin olmalarını bekliyorlar. Özel okul olması nedeniyle yabancı dil alanında da yetkin olmalarını bekliyorlar. Çocuklarının bu alanlarda alabileceği her türlü desteği etüt...vb şekillerde okuldan almasını bekliyorlar.”* yanıtını vermiştir. Diğer yandan Katılımcı 1 ise, veli beklentisini *“ Çocukların bir üst sınıfa geçmesi, başarılı olması ve bir belge alması da beklentileri içerisinde yer alıyor. “biçiminde açıklamıştır.*

Benzer biçimde Katılımcı 5, akademik beklentilerin sınıflar yükseldikçe giderek arttığını şu cümlelerle ifade etmiştir: *“Küçük sınıflarda çok fazla akademik olarak bakılmıyor. Ancak sınıflar büyüdükçe işin ciddiyetini anlayıp beklentiyi arttırıyorlar. Bu beklentilerin okulda karşılanmasını istiyorlar. Eve herhangi bir çalışma kalmasını istemiyorlar.”* Katılımcı 8 ise veli beklentisine farklı açıdan bakarak; velilerin beklenti dışında evde çocukları için çok fazla çaba göstermediğini, bütün sorumluluğu okula yükleyerek aynı zamanda da çocuğun yüksek not almasına ilişkin beklenti içerisine girdiklerini şu cümlelerle ifade etmiştir: *“Veliler bilinçsiz, her türlü çalışmayı okulda yapıp bitirsin istiyorlar. Evde hiçbir şey yapmasın. Ama sürekli yüksek notlar alsınlar istiyorlar.”* Buraya kadar yazılanlar ve aktarılanlardan da anlaşılacağı gibi velilerin öncelikleri çocuklarının mutlu olması yönündedir. Ergin’in araştırmasında ortaya çıkan maddelerin sabit olduğunu ancak önem sırasının değiştiği sonucuna araştırmamızdan ulaşabiliyoruz.

Katılımcı 8, görüşme esnasında öğrencisine bir konuyu öğrenmekte güçlük çektiği için etüt yapmak istediğini ve bu isteğini veli ile paylaştığında; velinin tepkisinin öğrenmeye de olur. Önemli olan etüde kalıp öğrenemediği için mutsuz olmasının şeklinde olduğunu paylaşmıştır.

4.1.2. Servis Alanında Veli Beklentileri:

Servis alanında veli beklentileriyle ilgili bulgular aşağıda Tablo 1.2.’de verilmiştir.

Tablo 1.2. Servis Alanında Başlıca Veli Beklentileri

Yanıtlar	f	%
A- Yetkin personel beklentisi	11	73.3
B- Güvenlik beklentisi	3	20
C- Serviste minimum süre geçirme beklentisi	1	6.6
Toplam	15	100

Katılımcılara, “Servis alanında başlıca veli beklentileri nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir. Katılımcıların %73.3 ‘ü (11 kişi) velilerin bu alanda yetkin personel talebi olduğunu, %20’ si (3 kişi) velilerin servislerde güvenlik beklentisi olduğunu ve %6.6’ sı (1 kişi) velilerin, çocuklarının serviste geçirdiği sürenin minimum olmasını bekledikleri tespit edilmiştir. Çelikten (2010)’in velilerin özel okullardan beklediklerine dair yaptığı çalışmada elde ettiği maddelerden birisi de okulun anlaşmalı servis hizmetinin kalitesi ve ücretidir. Katılımcılar, velilerin bu alanda iletişim kurabilecekleri, kendilerini ifade edebilecekleri personele ihtiyaçları olduğunu paylaşmışlardır. Ayrıca son dönemde sıklıkla gündeme gelen serviste çocuk unutma olaylarından dolayı güvenliği çok önemsedikleri de paylaşılmıştır. Bu güvenlik beklentisinin içinde servis takip sistemi, kemer takılması, hız sınırına uymak gibi beklentilere de yer verilmiştir. Araştırma trafiğin yoğun olduğu bir şehir olan İstanbul ilinde yapıldığı için velilerin bir diğer beklentisinin de de çocuklarının serviste olabildiğince az zaman harcaması olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 1.2.’ de görüldüğü gibi katılımcıların 11 tanesinin servis alanında başlıca veli beklentilerine ilişkin görüşü velilerin yetkin personel beklentisinin yüksek olmasıyken, 3 tanesinin görüşü velilerin bu alandaki beklentisinin güvenlik olduğu

yönünde, 1 tanesinin görüşü ise velilerin beklentisinin serviste harcanan sürenin minimum olmasını istediği yönündedir.

Katılımcı 1, Katılımcı 4, Katılımcı 10, velilerin güvenlik beklentisi olduğunu paylaşırken Katılımcı 3, Katılımcı 5, Katılımcı 6, Katılımcı 7, Katılımcı 8, Katılımcı 9 ve Katılımcı 11, Katılımcı 12, Katılımcı 13, Katılımcı 14 ve Katılımcı 15 ise velilerin yetkin personel beklentisinin yüksek olduğunu ve Katılımcı 2 öğrencilerin serviste minimum süre harcamasını beklediklerini paylaşıyor.

Katılımcıların bazılarının yanıtlarını aktarmak gerekirse; Katılımcı 1, *Velilerin bu alanda öncelikli beklentisi çocuklarının güvenli bir şekilde evlerine gidip gelmesi olduğunu belirtirken, Katılımcı 2 kısa sürede eve varması ve evden geç alınması yönünde bir beklenti olduğunu belirtmiştir.* Katılımcı 6 ise, özellikle küçük yaş grubunda hosteslerin alıp servis alanına götürmesini ve servis alanında da hem hosteslerin hem de öğretmenlerin gözetimi altında olmasını bekliyorlar, yanıtını vermiştir. Yine Katılımcı 10 da benzer bir beklentiyi, *servis hostesleri tarafından alınmayı ve doğru diyalogların kurulmasını bekliyorlar, şeklinde aktarmıştır.* Katılımcı 11 ise *çocuğuna hoş davranılması, çocuğun mutlu olması, anne gibi çocuğa yaklaşılması* beklentisini de vurgulamıştır.

4.1.3. Yemek Alanında Veli Beklentileri:

Yemek alanında veli beklentileriyle ilgili bulgular aşağıda Tablo 1.3.'te verilmiştir.

Tablo 1.3. Yemek Alanında Başlıca Veli Beklentileri

Yanıtlar	f	%
A- Hijyenik, sağlıklı ve organik olması beklentisi	5	33.3
B- Sevilen yemeklerin çıkması beklentisi	10	66.7
Toplam	15	100

Katılımcılara, “Yemek alanında başlıca veli beklentileri nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir. Katılımcıların %33.3 ‘ü (5 kişi) velilerin bu alanda hijyenik, sağlıklı ve organik yemek beklentisi olduğunu paylaşırken, %66.7’ si (10 kişi) velilerin sevilen yemeklerin çıkması beklentisi olduğunu paylaşmışlardır.

Çelikten (2010)’e göre velilerin özel okullardan bekledikleri birçok kriter vardır. Yemeklerle ilgili beklentilerini ise verilen yemeklerin güzel, sağlıklı ve çeşitli olması şeklinde olduğunu ifade etmiştir. Yapılan görüşmelerde velilerin sağlıklı yemek beklentisinin dengeli beslenmeden çok şekersiz ve organik beslenmek üzerine olduğu gözlemlenmiştir. Sağlıklı ve hijyenik yemek beklentisinin yanında asıl beklentinin çocukların severek yiyeceği besinler olması yönünde olduğu iletilmiştir. Bu açıdan bakıldığında çocukların isteklerinin belirleyici rolde olduğu görülmektedir.

Tablo 1.3.’ te görüldüğü gibi katılımcıların 5 tanesinin yemek alanında başlıca veli beklentilerine ilişkin görüşü velilerin hijyenik, sağlıklı ve organik yemekler verilmesini istediği yönündeyken, 5 tanesinin görüşü velilerin bu alandaki beklentisinin çocuklar tarafından sevilen yemeklerin çıkmasını istedikleri yönündedir.

Katılımcı 1, Katılımcı 2, Katılımcı 4, Katılımcı 6, Katılımcı 10 velilerin yemeklerde hijyen, sağlamlık ve organik olma beklentilerinin olduğunu paylaşırken; Katılımcı 3, Katılımcı 5, Katılımcı 7, Katılımcı 8, Katılımcı 9, Katılımcı 11, Katılımcı 12, Katılımcı 13, Katılımcı 14 ve Katılımcı 15 ise velilerin çocuklar tarafından sevilen yemeklerin menüde yer alması konusundaki beklentilerini paylaşmışlardır.

Bu alanda görüşmeye katılan öğretmenlerin görüşlerine baktığımızda Katılımcı 6, *günlük yemeğin sağlıklı beslenme çerçevesinde yenmesini beklediklerini* paylaşmıştır. *Ayrıca onlardan yemek esnasında kontrol etmelerinin ve çocukların yemeğini yemesini sağlamalarını beklediklerini* iletmıştır. Katılımcı 11 farklı bir beklenti paylaşmıştır. *Çocukların sevdikleri belli menüler olduğunu, o menülerin çıkmasını ve çocukların yemeklerini bitirmelerini istediklerini* iletmıştır. Katılımcı 7 ise, *yine benzer bir görüş ile bazen sevmedikleri yemek çıktığında sorun olabildiğini, tek tip beslenme beklentisinin olduğunu* belirtmiştir.

Katılımcı 11, görüşme esnasında bir öğrencisini yemeklerini bitirmesi konusunda uyardığını ve o günün akşamında öğrencinin velisi tarafından arandığını ve bu konuda uyarıldığını aktarmıştır.

4.1.4. Temizlik Alanında Veli Beklentileri:

Temizlik alanında veli beklentileriyle ilgili bulgular aşağıda Tablo 1.4.'te verilmiştir.

Tablo 1.4. Temizlik Alanında Başlıca Veli Beklentileri

Yanıtlar	f	%
A- Hijyenik olması beklentisi	13	86.6
B- Alerjik çocuklara uygun deterjan kullanılması beklentisi	2	13.4
Toplam	15	100

Katılımcılara, “Temizlik alanında başlıca veli beklentileri nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir. Katılımcıların %86.6’sı (13 kişi) hijyenik olması beklentisi olduğunu paylaşırken, %13.4’ü (2 kişi) alerjik çocuklara uygun deterjan kullanılması beklentisi olduğunu paylaşmışlardır. Özkan (2018)’a göre velilerin okullarından temizlik ve hijyen konusunda duyarlı olunmasını beklemektedirler. Yapılan görüşmelerde velilerin temizlik ve hijyen konusundaki beklentilerinin genel olarak karşılandığı bu alanda çok fazla sorun yaşanmadığı tespit edilmiştir. Ancak bu alanda duvarlara asılan afişlerde kullanılan malzemelerin içeriğine kadar sorgulayan velilerin de olduğu paylaşılmıştır. Ayrıca alerjik çocukların artış göstermesi sonucunda temizlik adına kullanılan malzemelerin içeriği de önem kazanmıştır.

Tablo 1.4.' te görüldüğü gibi katılımcıların 13 tanesinin temizlik alanında başlıca veli beklentilerine ilişkin görüşü velilerin temizlik alanında hijyen istediği yönündeyken, 2 tanesinin görüşü velilerin bu alandaki beklentisinin alerjik çocuklara uygun deterjan kullanılmasını istedikleri yönündedir.

Katılımcı 1, Katılımcı 2, Katılımcı 3, Katılımcı 4, Katılımcı 5, Katılımcı 6, Katılımcı 7, Katılımcı 8, Katılımcı 9, Katılımcı 11, Katılımcı 12, Katılımcı 13, Katılımcı 14, velilerin temizlik alanındaki beklentisinin hijyenik bir ortam olmasını istediklerini iletirken; Katılımcı 10 ve Katılımcı 15 bu alandaki beklentinin alerjik çocuklara uygun deterjan kullanılması yönünde olduğunu paylaşmışlardır.

Temizlik alanındaki veli beklentilerini aktarırken Katılımcı 1, *Temizlik alanında da çocuklarının hijyenik ve temiz bir ortamda olmasını beklediklerini* paylaşmıştır. Özellikle tuvalet temizliği başlıca beklentiler arasında yer alıyor, yanıtını vermiştir. Katılımcı 6 aynı beklentiye destekler şekilde, *hijyeni önemsediklerini, sınıf, koridor ve tuvaletlerin temiz olmasını beklediklerini* iletmiştir. Tüm katılımcıların temizlik ve hijyen konusunda ortak görüşlere sahip olduğu gözlemlenirken; Katılımcı 10, aynı görüşlerin yanında *alerjik çocuklar için uygun deterjanların kullanılması beklentisinin de üzerinde durmuştur*. Katılımcı 10, yapılan görüşmede bir velisinin, *duvara asılan afişlerin içindeki maddelerin yoğunluğunun çocukların sağlığı açısından yaratabileceği etkileri* sorguladığını paylaşmıştır.

4.1.5. Güvenlik Alanında Veli Beklentileri:

Güvenlik alanında veli beklentileriyle ilgili bulgular aşağıda Tablo 1.5.'te verilmiştir.

Tablo 1.5. Güvenlik Alanında Başlıca Veli Beklentileri

Yanıtlar	f	%
A- Giriş-çıkışların kontrollü yapılması beklentisi	10	66.6
B- Güvenlik elemanlarının sayısının artırılması beklentisi	3	20

C- Ülkenin gündemine uygun olarak (terör, doğal afet, ...vb) alınan önlemlerin bildirilmesi beklentisi	2	13.4
Toplam	15	100

Katılımcılara, “Güvenlik alanında başlıca veli beklentileri nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir. Katılımcıların %66.6’sı (10 kişi) *giriş-çıkışların kontrollü yapılması beklentisi olduğunu paylaşıırken, %20’si (3 kişi) güvenlik elemanlarının sayısının artırılması beklentisi olduğunu* paylaşmışlardır. Ayrıca %13.4’ü de (2 kişi) *ülkenin gündemine uygun olarak (terör, doğal afet, ...vb) alınan önlemlerin bildirilmesi* beklentisi olduğu paylaşılmıştır. Özkan (2018)’a göre veliler, güvenlik hizmetlerinin yetkili personel tarafından sağlanmasını önemsemektedirler. Yapılan görüşmelerde velilerin, çocuklarının günlerinin büyük bir bölümünü geçirdikleri okullarına güvenmek istedikleri paylaşılmıştır. Bu nedenle gerekli tüm önlemlerin alınmış olmasını ve bu önlemlerin kişi ayırt edilmeksizin herkes için geçerli olması konusunda hassas oldukları gözlemlenmiştir. Okulda olabildiğince fazla sayıda ve uzun soluklu çalışanların olması, bu çalışanların hem öğrencilerin hem de yetişkinlerin giriş- çıkışları konusunda oldukça dikkatli olmasını istedikleri tespit edilmiştir. Ayrıca okul yönetiminden de ülke gündemine uygun olarak alınan önlemlerle ilgili gerekli veli bilgilendirmelerinin yapılmasını beklemektedirler.

Bu verilerden yola çıkılarak velilerin güvenlik anlamında hassas olduklarını söyleyebiliriz.

Tablo 1.5.’ te görüldüğü gibi katılımcıların 10 tanesinin güvenlik alanında başlıca veli beklentilerine ilişkin görüşü velilerin giriş-çıkışların kontrollü yapılmasıyken, 3 tanesinin başlıca veli ilişkilerine göre görüşü velilerin bu alandaki beklentisinin güvenlik elemanlarının sayısının artırılması, 2 tanesinin başlıca veli ilişkilerine göre görüşü ise velilerin beklentisinin ülkenin gündemine uygun olarak (terör, doğal afet,...vb) alınan önlemlerin bildirilmesi olduğu tespit edildi.

Katılımcı 1, Katılımcı 2, Katılımcı 4, Katılımcı 5, Katılımcı 10, Katılımcı 11, Katılımcı 12, Katılımcı 13, Katılımcı 14 ve Katılımcı 15, velilerin güvenlik

alanındaki beklentisini giriş-çıkışların kontrollü yapılması yönünde olduğunu, Katılımcı 6, Katılımcı 7 ve Katılımcı 8 ise velilerin bu alandaki beklentisinin güvenlik elemanlarının sayısının artırılması yönünde olduğunu; Katılımcı 3 ve katılımcı 9 ise velilerin bu alandaki beklentilerinin ülkenin gündemine uygun olarak alınan önlemlerin bildirilmesi olduğunu paylaştı.

Katılımcıların görüşlerine göre güvenlik tüm veliler tarafından oldukça beklentinin yüksek olduğu bir alandır. Bu alanda Katılımcı 2, *okulda güvenlik üzerinde yeterince durulduğu için bu konuda genel bir uyarı almadıklarını ancak terör olayları gündeme geldikçe hassasiyetin arttığını* iletmiştir. Katılımcı 6, *güvenlik alanında özellikle okul kapısında güvenliğin net bir şekilde sağlanmasını istediklerini ve zaman zaman da daha fazla güvenlik elemanının olması gerektiği*, şeklinde iletmiştir. Katılımcı 10 ise gözlemlerini, *velilerin de dâhil olmak üzere hiç kimsenin kontrolsüz, çok kolay giriş çıkış yapamaması* beklentisinin olduğunu paylaşarak bu alandaki hassasiyeti vurgulamaktadır.

4.1.6. Teknoloji Alanında Veli Beklentileri:

Teknoloji alanında veli beklentileriyle ilgili bulgular aşağıda Tablo 1.6.'da verilmiştir.

Tablo 1.6. Teknoloji Alanında Başlıca Veli Beklentileri

Yanıtlar	f	%
A- Evde teknoloji kullanımı ile ilgili destek beklentisi	2	13.3
B- Gündemdeki uygulamaları (robotic ve kodlama) kullanabilme beklentisi	10	66.7
C- Teknoloji destekli eğitim yapılması beklentisi	3	20
Toplam	15	100

Katılımcılara, “Teknoloji alanında başlıca veli beklentileri nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir. Katılımcıların %13.3’ü (2 kişi) evde teknoloji kullanımı ile ilgili destek beklentisi olduğunu paylaşırken, %66.7’si (10 kişi) gündemdeki uygulamaları kullanabilir olma beklentisi olduğunu paylaşmışlardır. Ayrıca %20’si (3 kişi) de teknoloji destekli eğitim verilmesi beklentisi olduğunu paylaşmıştır. Çelikten (2010)’e göre okulun eğitime yönelik teknolojik altyapısı ve teknolojiye verdiği önem velilerin özel okul seçiminde dikkat ettiği unsurlardandır. Elde edilen verilere göre veliler çocuklarının teknolojiyi takip etmesini, okul ortamında öğrenme aracı olarak kullanmasını beklemektedir. Ancak ev ortamında olumsuz kullanımını (süre sınırı getirmek, yaşına uygun olmayan sitelere girmek, sadece oyun oynamak amaçlı kullanmak ... vb) engellemek için yine öğretmenlerden destek beklemektedir.

Tablo 1.6.’ da görüldüğü gibi katılımcıların 2 tanesinin teknoloji alanında başlıca veli beklentilerine ilişkin görüşü velilerin evde teknoloji kullanımı konusunda destek beklentisi olduğu yönündeyken, 10 tanesinin başlıca veli ilişkilerine göre görüşü velilerin bu alandaki beklentisinin gündemdeki uygulamaları kullanabilir olması olduğunu, 3 tanesinin başlıca veli ilişkilerine göre görüşü ise velilerin beklentisinin derslerde teknoloji destekli eğitim yapılması olduğu tespit edildi.

Katılımcı 1, Katılımcı 4, velilerin teknoloji alanındaki beklentisini evde teknoloji kullanımı ile ilgi destek beklemek yönünde olduğunu, Katılımcı 2, Katılımcı 3, Katılımcı 7, Katılımcı 8, Katılımcı 10, Katılımcı 11, Katılımcı 12, Katılımcı 13 ve Katılımcı 15 ise velilerin bu alandaki beklentisinin gündemdeki uygulamaları kullanabilir olması yönünde olduğunu; Katılımcı 1 ve Katılımcı 6 ise velilerin bu alandaki beklentilerinin teknolojik destekli eğitim yapılması yönünde olduğunu paylaştı.

Teknoloji alanında veli beklentilerine bakacak olursak, Katılımcı 1, *velilerin teknolojiye çok hâkim olduklarını, okulun da bilgi alışverişinde teknolojiyi kullanmasını beklediklerini, yine çocukların da derslerinde akademik süreçte teknoloji kullanmasını beklediklerini* iletmiştir. Bu görüşe zıt olarak Katılımcı 6 ise, *küçük sınıflarda teknoloji alanında çok fazla beklentinin olmadığını hatta evde teknolojiden uzak durmaları konusunda öğretmenlerden destek beklediklerini* iletmiştir.

Katılımcı 7 ise farklı bir beklentiyi; *robotic, kodlama gibi gündemdeki uygulamaları içeriğini çok bilmeseler de çevreden duyarak olmasını istediklerini* belirtmiştir.

Katılımcı 4, *velilerinin bir tanesinin veli görüşmesinde evde teknoloji kullanımı ile destek istediğini* paylaşmıştır. *Ailenin çocuğun kullanımı konusunda süre sınırı koyamadığını ve bu konuda kendisinden destek beklediğini* paylaşmıştır. Ailenin koyamadığı sınırın her alanda öğrenci ile problem yaşamasına neden olacağını paylaşmıştır.

4.1.7. İletişim Alanında Veli Beklentileri:

İletişim alanında veli beklentileriyle ilgili bulgular aşağıda Tablo 1.7.'de verilmiştir.

Tablo 1.7. İletişim Alanında Başlıca Veli Beklentileri

Yanıtlar	f	%
A- İhtiyaç duydukları anda ulaşabilme beklentisi	4	26.7
B- Hızlı dönüt alabilme beklentisi	3	20
C- Veli danışmanlık hizmeti beklentisi	8	53.3
Toplam	15	100

Katılımcılara, “İletişim alanında başlıca veli beklentileri nelerdir?” sorusu yöneltmiştir. Katılımcıların %26.7’ si (4 kişi) ihtiyaç duydukları anda ulaşabilme beklentisi olduğunu paylaşırken, % 20’si (3 kişi) hızlı dönüt alabilme beklentisi olduğunu paylaşmışlardır. Ayrıca %53.3’ ü de (8 kişi) veli danışmanlık hizmeti beklentisi olduğunu paylaşmışlardır. Çelenk (2003)’e göre okul ve aile ortak bir görüş içerisinde ve düzenli olarak iletişim içinde olurlarsa öğrenci başarısı artacaktır. Bu nedenle okul ve aile arasında iletişimin güçlü olması oldukça önemlidir. Yapılan

görüşmelerde özel okul velilerin bir çoğu çalışan anne babalardan oluştuğu için bir problemleri olduğunda ilgili kişiye hemen ulaşabilmeyi istedikleri paylaşılmıştır. Ayrıca velilerin sorunun hemen çözülmesini ve bu konuyla ilgili olarak kendisine bilgi verilmesini bekledikleri de görülmektedir. Bununla beraber çalışan velilerin çocuklarına zaman ayıramama veya ayırabildikleri zamanı nasıl geçirmelerinin daha verimli olacağı konusunda da öğretmenlerden ve okul yönetiminden destek bekledikleri tespit edilmiştir. Görüşmelerden elde edilenlere göre velilerin bir kısmının okuldan beklentisinin, kendisinin karşılayamadığı ebeveyn desteğini karşılatmak olduğu görülmektedir.

Tablo 1.7.' de görüldüğü gibi katılımcıların 4 tanesinin iletişim alanında başlıca veli beklentilerine ilişkin görüşü velilerin ihtiyaç duydukları anda ulaşabilme beklentisi olduğu yönüdeyken, 3 tanesinin başlıca veli ilişkilerine göre görüşü velilerin bu alandaki beklentisinin hızlı dönüt alabilmek olduğunu, 8 tanesinin başlıca veli ilişkilerine göre görüşü ise velilerin beklentisinin veli danışmanlık hizmeti olduğu tespit edildi.

Katılımcı 1, Katılımcı 4, Katılımcı 10, Katılımcı 11 velilerin iletişim alanındaki beklentisini ihtiyaç duydukları anda ulaşabilme ile ilgi destek beklemek yönünde olduğunu; Katılımcı 2, Katılımcı 3, Katılımcı 15 ise velilerin bu alandaki beklentisinin hızlı dönüt alabilmek olduğunu; Katılımcı 5, Katılımcı 6, Katılımcı 7, Katılımcı 8, Katılımcı 9, Katılımcı 12, Katılımcı 13 ve Katılımcı 14 ise velilerin bu alandaki beklentilerinin veliler için danışmanlık hizmeti almak yönünde olduğunu paylaştı.

Katılımcı 3, *bu alandaki beklentinin hızlı ulaşılabilirlik olduğunu iletirken*, Katılımcı 6 ise *öğretmenlerin psikolog yaklaşımı göstermesini beklediklerini iletmiştir*. Ayrıca *kendilerine daha çok zaman ayrılması, kendi ruhsal durumlarıyla ilgili rehber olunmasını beklediklerini iletmişlerdir*. Yine benzer bir görüş olarak Katılımcı 10, *her istedikleri ve ihtiyaç duydukları zaman kolayca ulaşabilme beklentilerinin olduğunu belirtmiştir*.

4.1.8. Sosyal Etkinlikler Alanında Veli Beklentileri:

Sosyal etkinlikler alanında veli beklentileriyle ilgili bulgular aşağıda Tablo 1.8.'de verilmiştir.

Tablo 1.8. Sosyal Etkinlikler Alanında Başlıca Veli Beklentileri

Yanıtlar	f	%
A- Çok çeşitli sosyal etkinliklerin olması beklentisi	12	80
B- Sosyal etkinliklerde çocukların yeteneklerinin ortaya çıkarılması beklentisi	3	20
Toplam	15	100

Katılımcılara, “Sosyal etkinlikler alanında başlıca veli beklentileri nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir. Katılımcıların % 80’ i (12 kişi) çok çeşitli sosyal etkinliklerin olması beklentisi olduğunu paylaşmıştır. % 20’ si de (3 kişi) sosyal etkinliklerde çocukların yeteneklerinin ortaya çıkarılması beklentileri olduğunu paylaşmışlardır. ilköğretim okullarının sahip oldukları imajda; yapılan sosyal etkinlikler de oldukça önemli bir unsurdur (Campbell vd., 2007). Velilerin sosyal etkinlik alanında her çocuğun ilgisine hitap edecek şekilde bir yapılanma beklentisi gözlemlenmektedir. Ayrıca veliler hem çalışan anne-baba olmanın getirdiği zamansızlık hem de özel okullara verilen ücretlerden dolayı ekstra bir zaman ve emek harcamak istememektedirler. Bu nedenle çocuklarının hangi alan ya da alanlarda yeteneğinin olduğunun tespit edilip bu alan ya da alanlarda, okul içinde geliştirilmesini bekliyorlar.

Tablo 1.8.' de görüldüğü gibi katılımcıların 12 tanesinin sosyal etkinlikler alanında başlıca veli beklentilerine ilişkin görüşü velilerin çok çeşitli sosyal etkinlik beklentisi olduğu yönündeyken, 3 tanesinin başlıca veli ilişkilerine göre görüşü velilerin bu alandaki beklentisinin sosyal etkinliklerde çocukların yeteneklerinin ortaya çıkarılması beklentisi olduğu tespit edildi.

Katılımcı 2, Katılımcı 3, Katılımcı 4, Katılımcı 5, Katılımcı 7, Katılımcı 8, Katılımcı 9, Katılımcı 11, Katılımcı 12, Katılımcı 13, Katılımcı 14 ve Katılımcı 15 velilerin sosyal etkinlikler alanındaki beklentisini çok çeşitli sosyal etkinliklerin olması yönünde olduğunu; Katılımcı 1, Katılımcı 6, Katılımcı 10 ise velilerin bu alandaki beklentisinin sosyal etkinliklerde çocukların yeteneklerinin ortaya çıkarılması beklentisi” olduğunu paylaştı.

Sosyal etkinlikler alanında veli beklentilerine dair öğretmen görüşlerinde bazıları şu şekildedir; Katılımcı 14'ün , “*En çok sorgulanan alan sosyal etkinlikler. Sosyal etkinlikleri oldukça bol bir okul olmamıza rağmen daha fazlasını isteyen çıkıyor.*” diye aktarırken, Katılımcı 6 ise, “*Daha çok ilk yıllarda çocuğun yeteneğinin keşfedilip, yeteneği doğrultusunda yönlendirilmesini bekliyorlar.*” yanıtını vermiştir.

4.1.9. Öğretmen-Veli İlişkileri Alanında Veli Beklentileri:

Öğretmen-veli ilişkileri alanında veli beklentileriyle ilgili bulgular aşağıda Tablo 1.9.'da verilmiştir.

Tablo 1.9. Öğretmen-Veli İlişkileri Alanında Başlıca Veli Beklentileri

Yanıtlar	f	%
A- Bakıcı hizmeti veren öğretmen beklentisi	11	73.3
B- Hızlı dönüt alma beklentisi	3	20
C- Öğretmen ile yakın olma beklentisi	1	6.7

Toplam	15	100
---------------	----	-----

Katılımcılara, “Öğretmen-veli ilişkileri alanında başlıca veli beklentileri nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir. Katılımcıların % 73.3’ ü bakıcı hizmeti veren öğretmen beklentisi olduğunu paylaşıırken, % 20’si hızlı dönüt alabilme beklentisi olduğunu paylaşmışlardır. Ayrıca %6.7’ si de öğretmen ile yakın olma beklentileri olduğunu paylaşmışlardır. Velilerin öğretmenden beklentileri; hoşgörü, sabır, anlayış, duyarlılık, adalettir (Akbulut, 2013). Davies (1991)’e göre ise bu beklentiler öğrencilerin durumları ile ilgili olarak bilgilendirilmek, öğretmen tarafından güler yüzle karşılanmak ve yıl boyunca veli danışmanlığı verilmesi yönündedir. Yapılan görüşmelerden de yola çıkarak velilerin öğretmenden beklentilerinin daha koruyan kollayan, destek olan, okulda annenin yokluğunu hissettirmeyen, çocuğa anne gibi yaklaşan hatta bakıcı hizmeti veren kişi olması yönündedir. Bu nedenle de öğretmen ile yakın olmak ve çocuğuyla ilgili yaşanan olumlu-olumsuz her durum ile ilgili olarak bilgi sahibi olma istemektedirler.

Tablo 1.9.’ da görüldüğü gibi katılımcıların 11 tanesinin öğretmen-veli ilişkileri alanında başlıca veli beklentilerine ilişkin görüşü velilerin bakıcı hizmeti veren öğretmen beklentisi olduğu yönündeyken, 3 tanesinin başlıca veli ilişkilerine göre görüşü velilerin bu alandaki hızlı dönüt almak olduğu ve 1 katılımcının ise bu alandaki görüşünün öğretmen ile yakın olma beklentisi olarak tespit edildi.

Katılımcı 1, Katılımcı 4, Katılımcı 5, Katılımcı 6, Katılımcı 7, Katılımcı 9, Katılımcı 10, Katılımcı 12, Katılımcı 13, Katılımcı 14 ve Katılımcı 15 velilerin öğretmen-veli ilişkileri alanındaki beklentisinin bakıcı hizmeti veren öğretmen olduğunu; Katılımcı 2, Katılımcı 3 ve Katılımcı 8 ise velilerin bu alandaki beklentisinin hızlı dönüt alabilmek olduğunu; Katılımcı 11 ise bu alandaki veli beklentisinin öğretmen ile yakın olmak olduğunu paylaştı.

Öğretmen-veli ilişkileri açısından bakıldığında Katılımcı 2, iletişimin içeriğini, “Öğrencileri kapsayan ve her türlü ihtiyacını karşılayan öğretmenler görmek istiyorlar.” şeklinde özetlerken, Katılımcı 10 ise *iletişimin hızını vurgulayan bir beklentiyi, genel olarak hızlı geri bildirim istiyorlar*, şeklinde aktarmıştır. Katılımcı 11 ise iletişimin şeklini, “Önce öğretmenle çok samimi olmak istiyorlar. Ancak

kurallar koyulup herkese karşı eşit olunduğunda bu beklenti kalmıyor.” şeklinde iletmiştir.

4.1.10. Yönetim-Veli İlişkileri Alanında Veli Beklentileri:

Yönetim-veli ilişkileri alanında veli beklentileriyle ilgili bulgular aşağıda Tablo 1.10.'da verilmiştir.

Tablo 1.10. Yönetim-Veli İlişkileri Alanında Başlıca Veli Beklentileri

Yanıtlar	f	%
A- Hızlı iletişim beklentisi	9	60
B- Fiziksel yapı ile ilgili beklentiler	5	33.3
C- Yönetime yakın olma beklentisi	1	6.7
Toplam	15	100

Katılımcılara, “Yönetim-veli ilişkileri alanında başlıca veli beklentileri nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir. Katılımcıların % 60'ının (9 kişi) yönetim-veli ilişkileri alanında başlıca veli beklentilerine ilişkin görüşü hızlı iletişim beklentisi olduğu yönündeyken, katılımcıların %33.3'ünün (5 kişi) başlıca veli ilişkilerine göre görüşü velilerin bu alandaki beklentinin fiziksel yapı ile ilgili olduğu ve %6.7'sinin (1 kişi) ise bu alandaki görüşünün yönetim ile yakın olma beklentisi olduğu tespit edilmiştir. Çelikten (2010)' e göre velilerin okul tercihlerinde dikkat ettiği unsurlardan birisi de okulun iyi iletişim kuran başarılı yöneticilere sahip olmasıdır. Yapılan araştırmalara göre velilerin yaşadıkları sorunları daha çok yönetim ile çözme isteği olduğu tespit edilmiştir. Bununla beraber yönetime hızlı ulaşmayı ve yönetime yakın olmayı da beklemektedirler. Ayrıca servis, yemek, ...vb fiziksel yapı ile ilgili konularda da yönetimle irtibata geçmeyi tercih etmektedirler.

Tablo 1.10.' da görüldüğü gibi katılımcıların 9 tanesinin yönetim-veli ilişkileri alanında başlıca veli beklentilerine ilişkin görüşü hızlı iletişim beklentisi olduğu yönündeyken, katılımcıların 3 tanesinin başlıca yönetim-veli ilişkilerine göre görüşü velilerin bu alandaki beklentilerinin fiziksel yapı ile ilgili olduğu ve 1 katılımcının ise bu alandaki görüşünün yönetim ile yakın olma beklentisi olduğu tespit edildi.

Katılımcı 1, Katılımcı 4, Katılımcı 5, Katılımcı 7, Katılımcı 8, Katılımcı 12, Katılımcı 13, Katılımcı 14 ve Katılımcı 15 velilerin yönetim-veli ilişkileri alanındaki beklentisinin hızlı iletişim beklentisi olduğunu; Katılımcı 2, Katılımcı 3, Katılımcı 6, Katılımcı 9 ve Katılımcı 10 ise velilerin bu alandaki beklentisinin fiziksel yapı ile ilgili beklentiler olduğunu; Katılımcı 11 ise bu alandaki veli beklentisinin yönetim ile yakın olmak olduğunu paylaştı.

Velilerin yönetimden beklentilerini Katılımcı 3, *“Çok hızlı bir şekilde geri dönüş isteniyor. Genelde bize sorun olan kısım geliyor. Sorun o gün çözülemese de evet araştırmalarımı yapıyorum size döneceğim cevabını bekliyorlar.”* şeklinde iletişimin içeriğini iletirken, Katılımcı 6 ise, *“Yönetimle olan beklentileri konusunda daha çok yönetim hâkimdir. Ancak bildiğim kadarıyla daha çok yemek, servis gibi fiziksel alt yapı ile ilgili konularda beklentileri oluyor.”* yanıtını vermiştir. Katılımcı 11 ise, *“Yönetime yakın olmak, istedikleri gibi öğretmenleri şikayet etmekte istiyorlar.”* şeklinde farklı bir bakış açısını iletmiştir.

4.2. FARKLILAŞAN VELİ BEKLENTİLERİ

Bu bölümde akademik, servis, yemek, temizlik, güvenlik, teknoloji, iletişim, sosyal etkinlik, veli-öğretmen ilişkileri ve yönetim-veli ilişkileri alanlarında farklılaşan veli beklentilerinin neler olduğu hakkında öğretmen ve yöneticilerle görüşülmüştür. Farklılaşan veli beklentilerini tespit edebilmek için tecrübesi 15 yılın üzerinde olan görüşmeciler tercih edilmiştir. Bu sayede günümüzdeki beklentiler ve geçmişteki beklentileri karşılaştırma imkanı bulabilecek ve farklılaşan beklentilerin neler olduğunu tespit etmeyi kolaylaştırma amaçlanmıştır.

4.2.1. Akademik Alanda Farklılaşan Veli Beklentileri:

Akademik alanda farklılaşan veli beklentileriyle ilgili bulgular aşağıda Tablo 2.1.'de verilmiştir.

Tablo 2.1. Akademik Alanda Farklılaşan Veli Beklentileri

Yanıtlar	f	%
A- Akademik kaygının azalıp çocuğun mutlu olmasının üzerinde durulması	10	66.7
B- Üst düzey akademik beklenti	5	33.3
Toplam	15	100

Katılımcılara, “Akademik alanda farklılaşan veli beklentileri nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir. Katılımcıların % 66.7’ sinin (10 kişi) görüşü akademik kaygının bırakılıp çocukların mutlu olması beklentisi olduğu yönündeyken, katılımcıların %33.3’ü (5 kişi) velilerin üst düzey akademik kaygısı olduğunu iletmiştir. Ergin (1993) tarafından yapılan çalışmaya göre velilerin okuldan beklentileri; öğrencinin iyi bir üniversiteye girmesini sağlaması, en az bir yabancı dili iyi öğretmesi, başarılı ve sevilen bir kişi olarak yetiştirilmesi, kişilik özelliklerini geliştirmesi, yeteneklerini ortaya çıkarması ve geliştirmesi olarak sıralanmıştır. Bu maddelere bakıldığında ilk 2 madde akademik başarı ile ilgili iken son 3 madde mutlu bir birey olmaya yöneliktir. Yapılan görüşmelerden yola çıkarak velilerin büyük bir çoğunluğunun artık akademik başarıdan çok çocuklarının mutluluğunu önemseyeceğini söyleyebiliriz. Bu

durumda geçen senelerde, velilerin çocuklarının okul hayatında önemsedikleri konular değiştiği söylenebilir.

Tablo 2.1.' de görüldüğü gibi katılımcıların 10 tanesinin akademik alanda farklılaşan veli beklentilerine yönelik görüşü velilerde akademik kaygının azalıp çocuğun mutlu olması beklentisinin olduğu yönündeyken, 5 tanesinin başlıca veli ilişkilerine göre görüşü velilerin bu alandaki beklentisinin üst düzey akademik beklenti olduğu tespit edildi.

Katılımcı 5, Katılımcı 6, Katılımcı 7, Katılımcı 8, Katılımcı 9, Katılımcı 10, Katılımcı 11, Katılımcı 12, Katılımcı 13, Katılımcı 14 ve Katılımcı 15 velilerin akademik alanda farklılaşan veli beklentilerine yönelik görüşlerinin akademik kaygının azalıp çocuğun mutlu olmasını daha çok önemsemek yönünde olduğunu paylaşıyor; Katılımcı 1, Katılımcı 2, Katılımcı 3, Katılımcı 4 ve Katılımcı 11 ise velilerin bu alandaki beklentisinin üst düzey akademik beklenti içinde olduğunu paylaştı.

Akademik alanda değişen veli beklentilerini Katılımcı 3, *“Geçmişte beklenti daha yüksekti. Şimdi ise mutlu olmaları, korunmaları daha çok önemseniyor. Aşırı korumacı bir veli kitlesi ile karşı karşıyayız. Düşmesinler, çarpmasınlar gibi beklentileri var. Akademik kaygı 4. Sınıfta başlıyor. 1. sınıfta ödev olmaması onları çok mutlu ediyor. Kalıpların içine girilmesini istemiyorlar.”* şeklinde akademik kaygıdan çok çocuğun mutlu olması kaygısı olduğunu iletmektedir. Katılımcı 4 ise, *“Geçmişte her şey öğretmenin insiyatifine bırakılırdı ancak şimdi veli beklentisi çok önemli. Velilerin de bir çoğu üst düzey yönetici olduğu için akademik beklenti oldukça yükseldi. Çocuğu baskılayan bir sürece dönüştü. Çocuktan üst düzey bir performans bekleniyor. Bu performansı gösterebilmesi de öğretmene bağlıyor.”* diyerek akademik başarının öğretmen odaklı görülmekte ve oldukça önemsendiği iletilmektedir.

4.2.2. Servis Alanında Farklılaşan Veli Beklentileri:

Servis alanında farklılaşan veli beklentileriyle ilgili bulgular aşağıda Tablo 2.2.'de verilmiştir.

Tablo 2.2. Servis Alanında Farklılaşan Veli Beklentileri

Yanıtlar	f	%
A- Çocuklarla daha ilgili ve daha güvenilir personel beklentisi	12	80
B- Değişim yok	3	20
Toplam	15	100

Katılımcılara, “Servis alanında farklılaşan veli beklentileri nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir. Katılımcıların % 80’ inin (12 kişi) görüşü çocuklarla daha ilgili ve daha güvenilir personel beklentisi olduğu yönündeyken, katılımcıların %20’ sinin (3 kişi) görüşü bu alanda bir değişim olmadığı yönündedir. Çelikten (2010)’e göre velilerin okulun anlaşmalı servis hizmetinin kalitesi ve ücretini okul seçimi yaparken önemseydiği tespit edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre velilerin servis alanında farklılaşan beklentilerinin en önemli sebebi gündemdeki servislerde yaşanan olaylardır. Bu nedenle servis personelinin ilgili ve güvenilir olması konusunda artan bir hassasiyet söz konusudur.

Tablo 2.2.’ de görüldüğü gibi katılımcıların 12 tanesinin servis alanında farklılaşan veli beklentilerine yönelik görüşü çocuklarla daha ilgili ve daha güvenilir personel beklentisinin olduğu yönündeyken, 3 tanesinin görüşü velilerin bu alanda yeni bir beklenti geliştirmediği yönünde olduğu tespit edildi.

Katılımcı 1, Katılımcı 4, Katılımcı 6, Katılımcı 7, Katılımcı 8, Katılımcı 9, Katılımcı 10, Katılımcı 11, Katılımcı 12, Katılımcı 13, Katılımcı 14 ve Katılımcı 15 velilerin servis alanında farklılaşan veli beklentilerine yönelik görüşlerinin çocuklarla daha ilgili ve daha güvenilir personel beklentisi olduğunu paylaşırken; Katılımcı 2, Katılımcı 3 ve Katılımcı 5 ise velilerin bu alanda değişen bir beklentisinin olmadığını paylaştılar.

Katılımcı 5, “*Servis alanında beklentiler hep aynıydı.*” yanıtını vererek bu alanda bir değişim olmadığını vurgulamıştır. Katılımcı 6 ise, “*Geçmişte öğrenci servise kendi gidip gelirdi. Servis sadece okula getirip, götürdü. Ama şimdi kemerinin*

bağlanmasından, çocuğun rahat edip etmemesi, çocuğun hostesle olan iletişimine kadar beklentiler artıyor.“ yanıtını vererek bu alandaki değişimi vurgulamaktadır.

4.2.3. Yemek Alanında Farklılaşan Veli Beklentileri:

Yemek alanında farklılaşan veli beklentileriyle ilgili bulgular aşağıda Tablo 2.3.’te verilmiştir.

Tablo 2.3. Yemek Alanında Farklılaşan Veli Beklentileri

Yanıtlar	f	%
A- Organik, şekerli ve sağlıklı yemek beklentisi	12	80
B- Alerjik çocuklara yönelik ekstra menü beklentisi	2	13.3
C- Sağlıklı olup olmamasının önemsenmeden çocukların severek yedikleri, yiyeceklerin seçilmesi beklentisi	1	6.7
Toplam	15	100

Katılımcılara, “Yemek alanında farklılaşan veli beklentileri nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir. Katılımcıların % 80’ inin (12 kişi) görüşü organik, sağlıklı ve şekerli besin tüketilmesi beklentisi olduğu yönündeyken, katılımcıların %13.3’ ünün (2 kişi) görüşü alerjik çocuklara yönelik ekstra menü olması istendiği yönündedir. Ayrıca %6.7’ lik (1 kişi) bir kısım ise sağlıklı olup olmamasının çok önemsenmeden çocukların severek yediği besinler olmasını istedikleri yönündedir. Çelikten (2010)’ e göre özel okul velilerinin yemek alanında beklentileri okulda verilen yemeklerin güzel, sağlıklı ve çeşitli olması yönündedir. Yapılan görüşmelere göre velilerin geçmiş dönemlere göre yemek konusunda daha dikkatli oldukları söylenebilir.

Şekersiz, organik besin konusunda oldukça özenli oldukları ancak bir o kadar da çocukların yemeyi sevdikleri yemeklerin çıkarılmasını istedikleri gözlemlenmektedir. Ayrıca alerjik problemleri olan çocuklara özel olarak da ekstra menü beklentisinin görüşme yapılan okullarda karşılanamadığı bunun yerine çocuğun yemeğini evden getirmesine izin verildiği belirlenmiştir.

Görüşme yapılan öğretmen ve idarecilerin de fikirlerinden yola çıkarak aşırı korumacı anne-baba tutumunun yemek alanında oldukça fazla görüldüğü söylenebilir.

Tablo 2.3.' te görüldüğü gibi katılımcıların 12 tanesinin yemek alanında farklılaşan veli beklentilerine yönelik görüşü organik, şekersiz ve sağlıklı yemek beklentisinin olduğu yönündeyken, 2 tanesinin görüşü velilerin alerjik çocuklara yönelik ekstra menü beklentisi olduğu yönündedir. 1 tanesinin görüşü ise velilerin sağlıklı olup olmamasının önemsenmeden çocukların severek yiyecekleri, yiyeceklerin seçilmesini beklediği yönündedir.

Katılımcı 1, Katılımcı 2, Katılımcı 3, Katılımcı 4, Katılımcı 5, Katılımcı 6, Katılımcı 7, Katılımcı 11, Katılımcı 12, Katılımcı 13, Katılımcı 14 ve Katılımcı 15 velilerin yemek alanında farklılaşan veli beklentilerine yönelik görüşlerinin organik, şekersiz ve sağlıklı yemek beklentisi olduğunu paylaşırken; Katılımcı 9 ve Katılımcı 10 ise velilerin bu alanda değişen beklentilerinin alerjik çocuklara ekstra menü uygulaması beklentisi olduğunu paylaşmışlardır. Ayrıca Katılımcı 8 ise velilerin bu alandaki beklentisinin sağlıklı olup olmamasını çok önemsenmeden çocukların severek yedikleri yiyeceklerin seçilmesi beklentisinin olduğunu paylaştılar.

Katılımcı 2, *“Epeyce farklılık var. Tatlı verilmesi istenmiyor. Sadece ayda 2 kere sütlü tatlı veriyoruz. Geçmişte böyle bir talep yoktu. Eskiden oryantasyonda çocuklara şeker, çikolata veriyorduk. Tepki almıyorduk. Ama şimdi şeker ve karbonhidrat konusunda oldukça hassaslar. Hijyen konusunda değişen bir hassasiyet yok.”* yanıtını vererek şeker kullanımında meydana gelen değişimi vurgulamıştır. Aynı zamanda okulda çok fazla dikkat edilmesini talep ederlerken kendilerinin aynı hassasiyetle yaklaşmadıklarını bir örnek olayla vurgulamıştır. Daha öncelerde sınıfta arkadaşı tarafından dağıtılan çikolatayı yiyen bir öğrencinin, velisinin çok ciddi tepki verdiğini ancak aynı velinin üzerinden belli bir süre geçtikten sonra aynı

çikolatayı çocuğun beslenmesine koyduğunu paylaşmıştır. Katılımcı 10 ise çocukların günümüzde çoğalan alerjileri ile ilgili olarak, “Bu alanda çok bir şey yok. Sadece alerjik rahatsızlığı olan çocuklar artıyor. Bu noktada onlara özel yemek çıkması gibi bir beklenti var.” yanıtını vermiştir. Katılımcı 8, “Yemek alanında sağlıklı menüler değil de çocukların sevdikleri menüler olsun isteniyor.” yanıtını vermiştir.

4.2.4. Temizlik Alanında Farklılaşan Veli Beklentileri

Temizlik alanında farklılaşan veli beklentileriyle ilgili bulgular aşağıda Tablo 2.4.’te verilmiştir.

Tablo 2.4. Temizlik Alanında Farklılaşan Veli Beklentileri

Yanıtlar	f	%
A- Değişen bir beklenti yok	9	60
B- Üst düzey hijyen beklentisi	4	26.7
C- Alerjik çocuklara yönelik deterjan beklentisi	2	13.3
Toplam	15	100

Katılımcılara, “Temizlik alanında farklılaşan veli beklentileri nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir. Katılımcıların % 60’ ının (9 kişi) görüşü değişen bir beklenti olmadığı yönündeyken, katılımcıların %26.7’ si (4 kişi) ekstra hijyen beklentisi olduğunu ilettiler. Ayrıca %13.3’ lük (2 kişi) bir kısmın ise alerjik çocuklara yönelik deterjan kullanılmasını istediklerini iletmişlerdir. Özkan (2018)’ a göre velilerin okuldan beklenti durumları incelendiğinde; yapılan çalışma ile elde edilen bilgiler ışığında beklentilerin başında, okulun temizlik ve hijyen konusunda duyarlı olması, gelmektedir. Yapılan görüşmelerde elde edilen sonuçlara da bakıldığında temizliğin geçmişten beri önemsendiğini görüyoruz. Değişen beklenti olarak bazı anne-

babaların bu alandaki aşırı hassasiyeti ve alerjik çocuklara yönelik deterjan seçimi görülmektedir.

Tablo 2.4.' te görüldüğü gibi katılımcıların 9 tanesinin yemek alanında farklılaşan veli beklentilerine yönelik görüşü bu alanda değişen bir beklentinin olmadığı yönüdeyken, 4 tanesinin görüşü velilerin üst düzey hijyen beklentisi olduğu yönünde, 2 tanesinin görüşü ise velilerin alerjik çocuklara yönelik, deterjan kullanılması yönünde olduğu tespit edildi.

Katılımcı 1, Katılımcı 2, Katılımcı 3, Katılımcı 5, Katılımcı 6, Katılımcı 12, Katılımcı 13, Katılımcı 14 ve Katılımcı 15 velilerin temizlik alanında farklılaşan bir veli beklentisi olmadığını paylaşırlarken; Katılımcı 7, Katılımcı 8, Katılımcı 9 ve Katılımcı 11 ise velilerin bu alanda değişen geçmişe göre çok daha hijyenik bir ortam beklentisi olduğunu paylaşmışlardır. Ayrıca Katılımcı 4 ve Katılımcı 10 ise velilerin bu alandaki beklentisinin alerjik çocuklara uygun deterjan kullanımı olduğunu paylaştılar.

Katılımcı 5, *“Temizlik alanında hep beklenti ön plandaydı. Hijyen ve temizlik hep çok önemliydi.”* yanıtını vererek bu alanda değişen bir beklenti olmadığını vurgulamıştır. Katılımcı 4 ise, *“Kullanılan temizlik ürünlerinin alerjen olmaması ve kalitesi farklılaşan veli beklentileridir.”* yanıtını vererek yemek alanındaki beklenti ile benzerlik gösteren bir beklentiye vurgulamıştır. Katılımcı 9 bu alandaki hassasiyeti, *“Hijyen konusunda beklenen üst düzey bir beklenti söz konusu.”* cevabı ile vurgulamıştır.

4.2.5. Güvenlik Alanında Farklılaşan Veli Beklentileri

Güvenlik alanında farklılaşan veli beklentileriyle ilgili bulgular aşağıda Tablo 2.5.'te verilmiştir.

Tablo 2.5. Güvenlik Alanında Farklılaşan Veli Beklentileri

Yanıtlar	f	%
-----------------	----------	----------

A- Ülke gündemi gereği (terör olayları, ...vb) eksta önlemler alınması beklentisi	15	100
Toplam	15	100

Katılımcılara, “Güvenlik alanında farklılaşan veli beklentileri nelerdir?” sorusu yöneltmiştir. Katılımcıların % 100’ ünün (15 kişi) görüşü velilerin ülke gündemi gereği (terör olayları, ...vb) ekstra önlemler alınması beklentisi olduğunu paylaşmıştır. Okullarda güvenli bir ortam, etkili öğretim ve öğrenim için bir ön şarttır. Okuldaki insan ve okul yönelik güvenlik tehditleri çeşitli sebeplerle oluşabilir. Önemli olan okulları bu alanda dirençli bir hale getirmektir. Bu nedenle okulu güvenli bir hale getirebilmek ve olası bir durumda eğitim-öğretim kesintisini minimuma düşürebilmek için güvenlik uygulamaları belirlenmeli ve uygulanmalıdır (Dönmez ve Özer, 2009). Geçmişten beri güvenlik her zaman en çok önemsenen beklenti olmuştur. Ancak ülkemizin son dönemlerde yaşadığı terör saldırıları nedeniyle toplumun genelinde ekstra bir tedirginlik söz konusudur. Bu nedenle de geçmişe göre beklentinin daha yüksek olduğu söylenebilir.

Tablo 2.5.’ te görüldüğü gibi katılımcıların tümü bu alanda değişen beklentinin ülkenin gündemi gereği ekstra önlemler alınmasıdır.

Katılımcıların tümü bu alanda oluşan tek değişimin sebebinin ülke gündeminden kaynaklı olarak alınması beklenen ekstra önlemler olarak paylaşmaktadır.

Katılımcı 1 güvenlik alanındaki beklentiyi, “Güvenlik alanında yurdumuzda terör olayları fazlaca gündeme geldiği için velilerimiz de bu konuda fazlaca hassaslaştılar. Güvenliğin sadece okul içerisinde değil okul çevresinde, servis içinde, çocuğun bulunduğu her türlü alanda sağlanmasını önemsiyorlar. Bazen okul yönetiminin sorumluluğu dışında olan alanlar ile de ilgili beklentiler olabiliyor. ” şeklinde iletirken, Katılımcı 2 velilerin bu alandaki hassasiyetini , “Gündeme göre hassasiyet artıyor tabii. Ama geçmişte de çok daha yakınımızda bu terör olayları yaşandı. Ancak o dönemde bu kadar sorgulanmadık. Gittikçe daha kaygılı bir anne-baba profili oluşuyor. Bu sene bu konuyla ilgili velilerin talebi üzerine toplantı yaptık.” şeklinde

iletmiştir. Katılımcı 4 ise bu alandaki benzer görüşlerini, “*Terör kaygısı ile ilgili olarak güvenlik önlemlerinin arttırılmasını istiyorlar.*” diyerek özetlemiştir.

4.2.6. Teknoloji Alanında Farklılaşan Veli Beklentileri

Teknoloji alanında farklılaşan veli beklentileriyle ilgili bulgular aşağıda Tablo 2.6.’da verilmiştir.

Tablo 2.6. Teknoloji Alanında Farklılaşan Veli Beklentileri

Yanıtlar	f	%
A- Teknoloji destekli eğitimin yapılması	8	53.3
B- Gündemdeki uygulamaları kullanabilir olma beklentisi	5	33.3
C- Evde teknoloji kullanımı ile ilgili olarak destek beklentisi	2	13.3
Toplam	15	100

Katılımcılara, “Teknoloji alanında farklılaşan veli beklentileri nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir. Katılımcıların % 53.3’ ünün (8 kişi) görüşü velilerin teknoloji destekli bir eğitim yapılması beklentisi olduğu yönüdeyken, katılımcıların %33.3’ ü (5 kişi) velilerin gündemdeki uygulamaları kullanabilir olması beklentisi içinde olduklarını ilettiler. Ayrıca %13.3’ lük (2 kişi) bir kısmın ise evde teknoloji kullanımı ile ilgili destek beklentisi içinde olduklarını iletmişlerdir. Velilere göre ideal bir okulun barındırması gereken özelliklerin verildiği çalışmada teknolojik donanıma sahip çocuk yetiştirme önemi vurgulanmıştır (Nartgün ve Kaya, 2006). Günümüzde teknolojinin sürekli gelişen ve insan hayatında olan önemi her geçen gün artan bir alan olduğu fark edildikçe, duyulan önem de artış göstermektedir. Yapılan

görüşmelerden yola çıkarak veliler, çocuklarının teknolojiyi aktif bir şekilde kullanan, gelişmeleri takip eden bireyler olmalarını beklemektedirler. Ancak kendilerinin ev ortamında teknolojiyi bilinçli kullandırtmak konusunda sorun yaşadıkları da söylenebilir. Bu nedenle okuldan destek beklemektedirler.

Tablo 2.6.' da görüldüğü gibi katılımcıların 8 tanesinin teknoloji alanında farklılaşan veli beklentilerine yönelik görüşü teknoloji destekli eğitimin yapılması beklentisinin olduğu yönündeyken, 5 tanesinin görüşü velilerin gündemdeki uygulamaları kullanabilir olma beklentisi olduğu yönünde, 2 tanesinin görüşü ise velilerin evde teknoloji kullanımı ile ilgili destek beklediği yönündedir.

Katılımcı 1, Katılımcı 5, Katılımcı 6 , Katılımcı 7, Katılımcı 8, Katılımcı 9, Katılımcı 10 ve Katılımcı 11 velilerin teknoloji alanında farklılaşan veli beklentilerine yönelik görüşlerinin teknoloji destekli eğitimin yapılması beklentisi olduğunu paylaşıyor; Katılımcı 4, Katılımcı 12, Katılımcı 13, Katılımcı 14 ve Katılımcı 15 ise velilerin bu alanda değişen beklentilerinin gündemdeki uygulamaları kullanabilir olma beklentisi olduğunu paylaşmışlardır. Ayrıca Katılımcı 2 ve Katılımcı 3 ise velilerin bu alandaki beklentisinin evde teknoloji kullanımı ile ilgili olarak destek olduğunu paylaştılar.

Bu alanda değişen teknoloji ile birlikte beklentilerde de değişimlerin olduğu vurgulanmıştır. Katılımcı 6 bu değişimi, *“Geçmişte tabii ki okulda ve sınıflarda herhangi bir uygulama yoktu. Kara tahta düzeni söz konusuydu. Ama şimdi akıllı tahtalar, tabletler sınıflara girildi. Veliler sınıflarda olmasını bekliyorlar. Ama nasıl kullanılacağına dair çokta fikir sahibi değiller.”* şeklinde iletirken, Katılımcı 4 ise, *“Kodlama ve robotik gibi çağa uygun metotların çocukları tarafından bilinmesini istiyorlar.”* şeklinde değişimi vurgulamıştır. Katılımcı 4 başından geçen bir olayı şöyle aktardı: *“Daha önce bir velimin bu alanda okulda çalışma yapılması konusunda yaptığı baskı yaptığı baki nedeniyle bu konuda niçin bu kadar ısrarcı olduğunu konuştuk. Konuşmanın sonunda bu uygulamalar ile ilgili hiçbir fikri olmadığını gördüm.”* Katılımcı 2 ise değişen beklentilerin arasında, *“Evde de teknoloji ile baş etmekte güçlük yaşadıkları için okuldan destek beklentileri var.”* şeklinde aktarmıştır.

4.2.7. İletişim Alanında Farklılaşan Veli Beklentileri

İletişim alanında farklılaşan veli beklentileriyle ilgili bulgular aşağıda Tablo 2.7.'de verilmiştir.

Tablo 2.7. İletişim Alanında Farklılaşan Veli Beklentileri

Yanıtlar	f	%
A- Her istedikleri anda iletişime geçebilme beklentisi	9	60
B- Teknoloji kullanarak iletişime geçme beklentisi	6	40
Toplam	15	100

Katılımcılara, “İletişim alanında farklılaşan veli beklentileri nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir. Katılımcıların %60’ının görüşü her istediklerinde iletişime geçme beklentisi olduğu yönündeyken, katılımcıların %33.3’ü velilerin teknolojiyi kullanarak iletişime geçme beklentisi içinde olduklarını ilettiler.

Veli beklentilerinin boyutlarının araştırıldığı bir çalışmada, velilerin okullardan beklentileri içinde veli ile daha sıkı bir iletişim kurulmasının da olduğu görülmüştür (Açıkalin, 1989). Buradan yola çıkarak geçmişten günümüze velilerin okul ile iletişim halinde olmak istediğini görüyoruz. Ancak iletişimin sıklığı ve şekline zamanla oluşan değişimler söz konusu. Yapılan görüşmelerden de görüldüğü üzere velilerin her ihtiyaç duydukları anda iletişim kurmak istediklerini ve iletişim kurarken de teknolojiyi, özellikle “whatsapp” yolunu, kullanmak istediklerini görüyoruz.

Tablo 2.7.’de görüldüğü gibi katılımcıların 9 tanesinin iletişim alanında farklılaşan veli beklentilerine yönelik görüşü her istedikleri anda iletişime geçebilme beklentisinin olduğu yönündeyken, 6 tanesinin görüşü velilerin teknolojiyi kullanarak iletişime geçme beklentisi olduğu yönündedir.

Katılımcı 2, Katılımcı 3, Katılımcı 4, Katılımcı 10, Katılımcı 11, Katılımcı 12, Katılımcı 13, Katılımcı 14 ve Katılımcı 15 velilerin iletişim alanında farklılaşan veli beklentilerine yönelik görüşlerinin her istedikleri anda iletişime geçme beklentisi olduğunu paylaşırken; Katılımcı 1, Katılımcı 5, Katılımcı 6, Katılımcı 7, Katılımcı 8 ve Katılımcı 9 ise velilerin bu alanda değişen teknoloji kullanarak iletişime geçme beklentisi olduğunu paylaşmışlardır.

Katılımcı 1, iletişim yollarındaki değişimin olumsuz sonuçlarını “*Bu alanda en büyük değişim whats app grupları. İnsanlar artık belki de vakitsizlikten yüz yüze iletişimi tercih etmiyorlar. Whats app grupları veliler arasında çok büyük bir iletişim ağı haline geldi. Çok büyük sakıncaları var. Oluşan durumların şeffaf bir iletişim kurularak okul yönetimi ve öğretmenlerle konuşulması gerektiğine inanıyorum. Fakat grup içinde birbirleri ile öğretmen ya da okul yönetimi hakkındaki olumsuz düşüncelerini büyük bir açıklıkla yazabiliyorlar. Bu durum büyük sıkıntılara yol açabiliyor. Çocuklar açısından da bir ön yargı sebebi olabiliyor. Bu alanda faydalı bir farklılaşma olduğunu düşünmüyorum.*” yanıtı ile vurgulamıştır. Katılımcı 4 ise bu alanda velilerin sınır konusunda sorun yaşadıklarını, “*İhtiyaç duydukları her an öğretmenlerine ulaşmak istiyorlar. Saat ve mesai aralığı tanımadan her kanaldan ulaşabilmek istiyorlar. (mail, whats app...vb)*” şeklinde vurgulamıştır.

4.2.8. Sosyal Etkinlikler Alanında Farklılaşan Veli Beklentileri

Sosyal etkinlikler alanında farklılaşan veli beklentileriyle ilgili bulgular aşağıda Tablo 2.8.’de verilmiştir.

Tablo 2.8. Sosyal Etkinlikler Alanında Farklılaşan Veli Beklentileri

Yanıtlar	f	%
A- Her çocuğa hitap edecek çeşitlilikte etkinlik beklentisi	14	93.3
B- Alanında uzman öğretici beklentisi	1	6.7

Toplam	15	100
---------------	----	-----

Katılımcılara, “Sosyal etkinlikler alanında farklılaşan veli beklentileri nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir. Katılımcıların % 93.3’ ünün (14 kişi) görüşü her çocuğa hitap edecek çeşitlilikte etkinlik beklentisi olduğu yönündeyken, katılımcıların %6.7’ sinin (1 kişi) görüşü ise velilerin alanında uzman öğretici beklentisi içinde olduklarını ilettiler. Ergin (1993) tarafından yapılan bir çalışmada veli beklentilerini sıralarken yeteneklerini ortaya çıkarması ve geliştirmesine de vurgu yapmıştır. Ergin’in yaptığı çalışmada da görüldüğü üzere çocukların yeteneklerine uygun sosyal etkinliklere yönlendirilmesi veliler tarafından önemsenmektedir. Görüşmelerde elde edilen verilere göre velilerin beklentisi etkinliklerde çok çeşitlilik sunulması ve çocukların birçok alana hâkim olması yönündedir.

Tablo 2.8.’ de görüldüğü gibi katılımcıların 14 tanesinin sosyal etkinlikler alanında farklılaşan veli beklentilerine yönelik görüşü her çocuğa hitap edecek çeşitlilikte etkinlik beklentisi yönündeyken, 1 tanesinin görüşü velilerin alanında uzman öğretici beklentisi olduğu yönündedir.

Katılımcı 1, Katılımcı 2, Katılımcı 3, Katılımcı 4, Katılımcı 5, Katılımcı 6, Katılımcı 7, Katılımcı 8, Katılımcı 9, Katılımcı 10, Katılımcı 11, Katılımcı 12, Katılımcı 13, Katılımcı 14 ve Katılımcı 15 velilerin sosyal etkinlikler alanında farklılaşan veli beklentilerini her çocuğa hitap edecek çeşitlilikte sosyal etkinlik olduğunu paylaşırlarken; Katılımcı 5 ise velilerin bu alanda değişen beklentinin alanında uzman eğitimciler olması yönünde olduğunu paylaşmışlardır.

Sosyal etkinlikler alanında farklılaşan veli beklentilerini Katılımcı 8, “*Eskiden bu kadar çok sosyal etkinlikler yoktu. Ayrıca başlarındaki öğretmenler de alanlarında uzman değillerdi. Sınıf öğretmenleri yürütüyordu. Şimdi alanında uzman öğreticiler olması bekleniyor.*” şeklinde ifade etmiştir. Bu alanda değişimle birlikte gelişmenin oldukça üst düzey olduğunu Katılımcı 5 ise, “*Geçmişte sosyal alanda bir etkinlik olmadığı için beklenti de yoktu. Ancak günümüzde spor, müzik veya resim alanında her çocuğun yetisi olduğunu düşündükleri için bu yetinin geliştirilmesi alanında beklenti var.*” yanıtı ile desteklemiştir.

4.2.9. Öğretmen-Veli İlişkileri Alanında Farklılaşan Veli Beklentileri

Öğretmen-veli ilişkileri alanında farklılaşan veli beklentileriyle ilgili bulgular aşağıda Tablo 2.9.'da verilmiştir.

Tablo 2.9. Öğretmen-Veli İlişkileri Alanında Farklılaşan Veli Beklentileri

Yanıtlar	f	%
A- Velinin eksik bıraktığı ilgiyi öğretmenin tamamlaması beklentisi	11	73.3
B- Öğretmen ile iletişim kurarken sınır olmaması beklentisi	4	26.7
Toplam	15	100

Katılımcılara, “Öğretmen-veli ilişkileri alanında farklılaşan veli beklentileri nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir. Katılımcıların % 73.3’ ünün (11 kişi) görüşü velinin eksik bıraktığı ilgili öğretmenin tamamlaması beklentisi olduğu yönündeyken, katılımcıların %26.7’ sinin (4 kişi) görüşü ise velilerin öğretmen ile iletişim kurarken sınır olmaması beklentisi içinde olduklarını ilettiler. Velilerin öğretmenlerden beklentilerinin araştırıldığı bir çalışmada öğretmenin öğrenciye bilgiye ulaşma yolunu göstermesini, tüm iletişim yollarını açık tutmasını, ilgi ve yeteneklerine yönlendirmeler yapmasını, farklı teknikler kullanarak bireysel farklılıklara uygun eğitim vermesini, olumlu bir tutumla yaklaşarak her zaman demokratik ve güler yüzlü olmasını bekledikleri görülmektedir. (Nartgün ve Kaya, 2006). Günümüzde çalışan anne baba sayılarının artması ile birlikte velilerin kendilerinin gösteremediği ilgiyi okulun göstermesini ve bu alanda oluşacak eksikliği kapatmasını beklemektedir. Ayrıca özellikle genç öğretmenlerle öğretmen-veli iletişimi şeklinde

bir iletişim sınırı çizmek yerine arkadaş gibi olmayı yeğlerken, kıdem yılı fazla olan öğretmenlerle ise abla/ağabey- kardeş gibi olmayı yeğliyorlar.

Tablo 2.9.' da görüldüğü gibi katılımcıların 11 tanesinin öğretmen-veli ilişkileri alanında farklılaşan veli beklentilerine yönelik görüşü velinin kendi eksik bıraktığı ilginin öğretmen tarafından kapatılmasının beklemesi yönüdeyken, 4 tanesinin görüşü velilerin öğretmen ile iletişim kurarken artık sınır tanımadığı tespit edildi.

Katılımcı 2, Katılımcı 3, Katılımcı 5, Katılımcı 6, Katılımcı 7, Katılımcı 8, Katılımcı 10, Katılımcı 12, Katılımcı 13, Katılımcı 14 ve Katılımcı 15 velilerin öğretmen-veli ilişkileri alanında farklılaşan veli beklentilerini velinin eksik bıraktığı ilgiyi öğretmenin tamamlaması olduğunu paylaşırlarken; Katılımcı 1, Katılımcı 4, Katılımcı 9 ve Katılımcı 11 ise velilerin bu alanda değişen beklentilerinin öğretmen ile iletişim kurarken sınır tanımaması olduğunu paylaşmışlardır.

Katılımcı 5 ailenin eksik bıraktığı ilginin okulda tamamlanması beklentisini, *“Şimdi öğretmenden beklenti daha fazla ilgi. Annenin eksik bıraktığını düşündüğü yeri birazcık daha okulun ve öğretmenin kapatması beklentisi var. Çocuk ile çok az zaman geçirildiği ve o zamanda da diyalogların yetersiz olması nedeniyle sıkıntı yaşıyor. Çocuklar evlerinde kalmayı, annelerine yaklaşmayı özliyorlar. O özlemi biraz da öğretmen kapatsın beklentisi var artık.”* cümleleri ile vurgularken, Katılımcı 11 ise bu alandaki değişim ile birlikte gelen sınır tanımama beklentisini , *“Her nesil bir öncekinden daha sınır tanımadan geliyor. Saygı biraz kaçıyor. Bu da iletişim kurarken sorun yaşıyor.”* yanıtı ile vurgulamıştır.

4.2.10. Yönetim-Veli İlişkileri Alanında Farklılaşan Veli Beklentileri

Yönetim-veli ilişkileri alanında farklılaşan veli beklentileriyle ilgili bulgular aşağıda Tablo 2.10.'de verilmiştir.

Tablo 2.10. Yönetim-Veli İlişkileri Alanında Farklılaşan Veli Beklentileri

Yanıtlar	f	%
----------	---	---

A- Her türlü sorununu yönetimle çözme beklentisi	14	93.3
B- Yönetime karşı daha agresif bir tutum sergileyen veliler	1	6.7
Toplam	15	100

Katılımcılara, “Yönetim-veli ilişkileri alanında farklılaşan veli beklentileri nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir. Katılımcıların % 93.3’ ünün (14 kişi) görüşü her türlü sorunu yöneticinin çözmesi beklentisi olduğu yönündeyken, katılımcıların %6.7’ sinin (1 kişi) görüşü ise velilerin yönetimle iletişim kurarken agresif oldukları yönündedir. Veli beklentilerine yönelik yapılan bir çalışmaya göre veliler, yönetimin okul aile birliklerini kurmasını, bilgilendirme toplantılarının yanı sıra her türlü iletişime açık olmasını, veli eğitimleri düzenleyerek rehberlik hizmeti sunması, etkinlikler düzenleyerek iletişimin güçlendirilmesini beklemektedirler (Nartgün ve Kaya, 2006). Görüşmelerden yola çıkarak velilerin artık yaşadığı problemin ilgili olduğu kişi ya da kişileri geçerek doğrudan yönetimle çözüme gittiği görülmektedir. Ayrıca öğretmen ile iletişim kurarken daha sakin olan velinin yönetimle kurduğu iletişim de daha agresif olabildiği görülmektedir. Bunun sebebi olarak da çocuğuyla bire bir iletişim halinde olan öğretmen ile sorun yaşamamak olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 2.10.’ da görüldüğü gibi katılımcıların 14 tanesinin yönetim-veli ilişkileri alanında farklılaşan veli beklentilerine yönelik görüşü velilerin her türlü sorunu kiminle ilgili olursa olsun direk olarak yönetimle çözme beklentisi olduğu yönündeyken, önündeyken, 1 tanesinin görüşü ise velilerin yönetime karşı agresif bir tutum sergilediği yönündedir.

Katılımcı 2, Katılımcı 3, Katılımcı 4, Katılımcı 5, Katılımcı 6, Katılımcı 7, Katılımcı 8, Katılımcı 9, Katılımcı 10, Katılımcı 11, Katılımcı 12, Katılımcı 13, Katılımcı 14 ve Katılımcı 15 velilerin yönetim-veli ilişkileri alanında farklılaşan veli beklentilerinin velinin her türlü sorunu yönetimle çözme beklentisi olduğunu paylaşırlarken; Katılımcı 1 ise velilerin yönetime karşı daha gergin bir tutum sergilemeye başladıklarını paylaşmıştır.

Katılımcı 2 iletişim kurarken velilerin gösterdikleri tutumlardaki farklılıkları, “Okul yönetimine karşı veliler eskiye göre çok daha gerginler. Eskiden yaklaşımları daha naifti.” cümlesi ile özetlemiştir. Katılımcı 1 ise iletişimde farklılaşan bir başka konuya, “Eskiden daha çok öğretmenle sorun çözme yoluna gidiyorlardı ama artık yönetime daha çabuk ulaşıyorlar. Sorunlarını en tepeden çözmeye çalışıyorlar. Aslında kime giderlerse gitsinler sorunu kaynağı çözecek.” diyerek vurgu yapmıştır.

4.3. VELİ BEKLENTİLERİNİ KARŞILAMADA YAŞANAN GÜÇLÜKLERE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Bu bölümde akademik, servis, yemek, temizlik, güvenlik, teknoloji, iletişim, sosyal etkinlik, veli-öğretmen ilişkileri ve yönetim-veli ilişkileri alanlarında karşılaşılan güçlüklerin neler olduğu ve bu güçlüklerin nasıl çözülebileceği konusunda yapılan görüşmelerden ortaya çıkan sonuçlar düzenlenmiştir.

4.3.1. Akademik Alanda Karşılaşılan Güçlüklere Çözüm Önerileri

Akademik alanda karşılaşılan güçlükler için çözüm önerileri ilgili bulgular aşağıda Tablo 3.1.’de verilmiştir.

Tablo 3.1. Akademik Alanda Karşılaşılan Güçlüklere Çözüm Önerileri

Yanıtlar	f	%
A- Şeffaf iletişim kurulmalı	10	66.7
B- Eğitim-öğretim dönemlerinin başlarında veli seminerleri düzenlenmeli	5	33.3
Toplam	15	100

Katılımcılara, “Akademik alanda karşılaşılan güçlükler için çözüm önerileriniz nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir. Katılımcıların % 66.7’ sinin (10 kişi) görüşü şeffaf

iletişim kurulması yönüyle, katılımcıların % 33.3' ünün (5 kişi) görüşü ise eğitim-öğretim dönemlerinin başında veli eğitim seminerlerinin düzenlenmesi yönündedir. Yapılan araştırmalardan da yola çıkarak veliye çocuğunun akademik durumu hakkında dürüst davranmak, her adımda ne ile karşılaşacağı hakkında bilgi vermek ve bu durumlarda ne yapmaları gerektiği konusunda yönlendirmek karşılaşılan güçlükleri büyük ölçüde önleyecektir. Altun (2009)'a göre disiplin kurallarının net olduğu bu nedenle herhangi bir sınıf yönetimi sorunun yaşanmadığı, gerekli alt yapının sağlandığı, velilere yönelik seminer, kurs ve eğitimlerin yapıldığı sınıf mevcudunun 30'un altında olduğu ve nitelikli öğretmenlerde çalışılan bir okulda akademik başarıyı sağlamak zor olmayacaktır.

Tablo 3.1.' de görüldüğü gibi katılımcıların 10 tanesinin akademik alanda yaşanan güçlüklerle çözüm önerisi şeffaf iletişim kurulması yönüyle, 5 tanesinin eğitim-öğretim dönemlerinin başlarında veli seminerleri düzenlenmesi yönündedir.

Katılımcı 1, Katılımcı 2, Katılımcı 3, Katılımcı 4, Katılımcı 5, Katılımcı 6, Katılımcı 9, Katılımcı 12, Katılımcı 13 ve Katılımcı 14 akademik alanda karşılaşılan güçlüklerle çözüm önerisi şeffaf iletişim kurmak olduğunu paylaşırken; Katılımcı 7, Katılımcı 8, Katılımcı 10, Katılımcı 11 ve Katılımcı 15 ise eğitim-öğretim dönemlerinin başlarında veli seminerleri düzenlemenin çözüm olacağını paylaşmıştır.

Katılımcı 1'in bu alandaki karşılaşılabilecek sorunlara çözüm önerisi, *“Burada velilerin çok iyi bir şekilde bilgilendirilmesi gerekiyor. Akademik anlamda öğrencinin profili ile ilgili velilere sık sık geri bildirim yapılmalı. Durumu çok açık bir şekilde belirtilmeli. Sürekli iletişim halinde olunmalı.”* şeklindeyken, Katılımcı 15 farklı bir soruna, *“Velilerin her şeyin okulda halledilmesini istemesine karşın onlara ağustos döneminde seminer verilerek öğrenmenin tek başına okulda halledilebilecek bir süreç olmadığı açıkça ifade edilmeli. Velilerle sürekli iletişim halinde olunarak sürece dâhil edilmeli.”* şeklinde çözüm önerisi sunmuştur.

4.3.2. Servis Alanında Karşılaşılan Güçlüklere Çözüm Önerileri

Servis alanında karşılaşılan güçlüklerle çözüm önerileri ile ilgili bulgular aşağıda Tablo 3.2.'de verilmiştir.

Tablo 3.2. Servis Alanında Karşılaşılan Güçlüklere Çözüm Önerileri

Yanıtlar	f	%
A- İletişime açık ve yetkin personel seçimi	15	100
Toplam	15	100

Katılımcılara, “Servis alanda karşılaşılan güçlüklerle çözüm önerileriniz nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir. Katılımcıların % 100’ ünün (15 kişi) cevabı iletişime açık, yetkin personel bulunması yönünde olduğu tespit edilmiştir.

Servis elemanı olarak veliler güvenebilecekleri, çocuklarıyla ve kendileri ile doğru iletişim kurabilen, yetkin insan beklentisi içindedirler. Servis personelinin trafik kurallarına uyması, öğrenciyi alırken ve teslim ederken veliyle buluşması, tam evin önünde durması beklentiler arasında yer almaktadır. Öğrenim yaşamının sağlıklı, kaza ve yaralanma ve kaygıdan uzak sürdürülmesi çok önemlidir (Kadiroğlu ve Tüfekci, 2017).

Tablo 3.2.’ de görüldüğü gibi katılımcıların tümünün servis alanında yaşanan güçlüklerle çözüm önerisi iletişime açık ve yetkin personel seçilmesi yönündedir.

Katılımcıların tümü bu alanda çözüm önerisi olarak iletişime açık ve yetkin personel seçimini sunmuşlardır.

Katılımcı 5 servis alanında karşılaşılan güçlüklerle çözüm önerisi olarak, “*Bu alandaki sorunlar daha nitelikli ve daha eski servis elemanlarıyla çözülür.*” şeklinde

bir öneri ile yaklaşırken, Katılımcı 7 ise destekler şekilde, “Yaşanan sorunları daha kaliteli personel seçimi ile aşabiliyoruz. “ yanıtını vermiştir. Katılımcı 10’ da bu alanda benzer görüşlerini, “Bu alanda yaşanabilecek problemlere karşın seçilen servis personellerinin iletişim kurulabilir olmasına dikkat edilmeli.” şeklinde özetlemiştir.

4.3.3. Yemek Alanında Karşılaşılan Güçlüklere Çözüm Önerileri

Yemek alanında karşılaşılan güçlüklere çözüm önerileri ile ilgili bulgular aşağıda Tablo 3.3.’te verilmiştir.

Tablo 3.3. Yemek Alanında Karşılaşılan Güçlüklere Çözüm Önerileri

Yanıtlar	f	%
A- Çocukların sevebilecekleri menüler hazırlamak	12	80
B- Çalışan sayısını ve yetkinliğini arttırmak	3	20
Toplam	15	100

Katılımcılara, “Yemek alanında karşılaşılan güçlüklere çözüm önerileriniz nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir. Katılımcıların %80’ inin (12 kişi) çözüm önerisi çocukların sevebileceği yemekler vermek yönündeyken, katılımcıların % 20’ sinin (3 kişi) çözüm önerisi ise çalışan sayısının ve yetkinliğinin artırılmasıdır. Bu durumda öğretmenlerin bu alandaki olası sorunları çözmek için önerileri çocukların sevdiği yemekleri yapabilecek, yetkin personeldir. Velilerin okuldan beklentileri ile ilgili olarak yapılan bir çalışmada velilerin sağlıklı, hijyenik ve bol çeşitli yemek beklentisinin olduğunu paylaşılmıştır (Nartgün ve Kaya, 2006).

Bu alanda çocukların seveceği yemeklerin yanında yapılacak yemeklerin sağlıklı olmasının gerekliliği konusunda da hem veli hem de öğrenciler bilgilendirilmelidir.

Tablo 3.3.' te görüldüğü gibi katılımcıların 12 tanesinin yemek alanında yaşanan güçlüklerle çözüm önerisi çocukların sevebilecekleri menüler hazırlamak yönündeyken, 3 tanesinin görüşü çalışan sayısını ve yetkinliğini arttırmak yönündedir.

Katılımcı 2, Katılımcı 3, Katılımcı 4, Katılımcı 5, Katılımcı 7, Katılımcı 8, Katılımcı 9, Katılımcı 10, Katılımcı 12, Katılımcı 13, Katılımcı 14 ve Katılımcı 15, yemek alanında karşılaşılan güçlüklerle çözüm önerilerinin çocukların sevebilecekleri menüler hazırlamak olduğunu paylaşırken; Katılımcı 1, Katılımcı 6 ve Katılımcı 11 ise çalışan sayısını ve yetkinliğini arttırmanın çözüm olacağını paylaşmıştır.

Katılımcı 1 yemek alanında yaşanan güçlükleri çözmek için *bu alanda kalitenin ve çalışan sayısının artırılmasını önerirken*, Katılımcı 7 ise, *“Çocukların seveceği yemekler olmasına özen gösterilmeli, velilerin önerileri dikkate alınmalı ama velilere de toplu yemek yenen alanlar da bireysel taleplerin değil çoğunluğun taleplerinin dikkate alınabileceği iletilmeli.”* şeklinde çözüm önerisini iletmiştir.

4.3.4. Temizlik Alanında Karşılaşılan Güçlüklerle Çözüm Önerileri

Temizlik alanında karşılaşılan güçlüklerle çözüm önerileri ile ilgili bulgular aşağıda Tablo 3.4.'te verilmiştir.

Tablo 3.4. Temizlik Alanında Karşılaşılan Güçlüklerle Çözüm Önerileri

Yanıtlar	f	%
A- Kullanılan malzeme ile ilgili veli bilgilendirmesi yapılabilir.	9	60
B- Çalışan sayısı ve yetkinliği arttırılabilir.	4	26.7
C- Bu alanda bir güçlük yaşanmıyor.	2	13.3

Toplam	15	100
---------------	----	-----

Katılımcılara, “Temizlik alanında karşılaşılan güçlükler için çözüm önerileriniz nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir. Katılımcıların % 60’ının (9 kişi) temizlik alanında yaşanan güçlükler için çözüm önerisi kullanılan malzemeler ile ilgili veli bilgilendirmesi yapmak yönündeyken, %26.7’sinin (4 kişi) görüşü çalışan sayısını ve yetkinliğini arttırmak yönündedir. Ayrıca katılımcıların %13.3’ünün (2 kişi) ise bu alanda yaşanan herhangi bir güçlük olmaması nedeniyle çözüm önerilerinin olmadığını belirtmişlerdir.

Çelikten (2010)’e göre temizlik ve hijyen bir özel okulun tercih edilmesi için oldukça önemli bir kriterdir. Bu alanda yaşanabilecek herhangi bir problem direkt olarak çocukların sağlığını etkilemektedir. Bu sebeple bir problem yaşanmaması için gerekli alanlar ile ilgili veli bilgilendirilmesi yapılmalı ve mutlaka işini iyi yapan, yeterli sayıda personel tercih edilmelidir.

Katılımcı 6, Katılımcı 7, Katılımcı 8, Katılımcı 10, Katılımcı 11, Katılımcı 12, Katılımcı 13, Katılımcı 14 ve Katılımcı 15 temizlik alanında karşılaşılan güçlükler için çözüm önerilerinin kullanılan malzeme ile ilgili veli bilgilendirmesi yapmak olduğunu paylaşırken; Katılımcı 1, Katılımcı 4, Katılımcı 5 ve Katılımcı 9 ise çalışan sayısını ve yetkinliğini arttırmanın çözüm olacağını paylaşmıştır. Ayrıca Katılımcı 2 ve Katılımcı 3 bu alanda bir sorun olmadığı için çözüm önerisi de sunmamışlardır.

Katılımcı 3, bu alanda kullanılan malzeme ile ilgili çıkabilecek sorunlara karşı, *“Bu alanda kullanılan malzemelere karşı bir hassasiyet var. Bununla ilgili veli bilgilendirilmeleri işe yarayacaktır.”* şeklinde çözüm önerisi sunarken, Katılımcı 4 personel ile ilgili çıkabilecek sorunlara karşı, *“Temizlik alanında personel eğitimlerinin artırılması ve kontrollerin sıklaştırılması gerekiyor.”* önerisini sunmuştur. Katılımcı 3 ise *“ Bu alanda bir problem yaşamıyoruz.”* yanıtını vermiştir.

4.3.5. Güvenlik Alanında Karşılaşılan Güçlüklere Çözüm Önerileri

Güvenlik alanında karşılaşılan güçlüklere çözüm önerileri ile ilgili bulgular aşağıda Tablo 3.5.'te verilmiştir.

Tablo 3.5. Güvenlik Alanında Karşılaşılan Güçlüklere Çözüm Önerileri

Yanıtlar	f	%
A- Gerekli önlemler alınarak veli bilgilendirmeleri yapılmalı.	10	66.7
B- Uzun soluklu ve yeterli sayıda çalışan bulundurulmalı.	5	33.3
Toplam	15	100

Katılımcılara, “Güvenlik alanında karşılaşılan güçlüklere çözüm önerileriniz nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir. Katılımcıların %66.7’ sinin (10 kişi) çözüm önerisi gerekli önlemler alınarak veli bilgilendirmesi yapılması yönündeyken, katılımcıların % 26.3’ ünün (5 kişi) çözüm önerisi ise uzun soluklu ve yeterli sayıda personel barındırmak yönündedir. Balyer (2012) ‘e göre özellikle okul yöneticilerinin öğrenme ortamını güvenli bir hale getirmesi gerekmektedir. Öyle ki çocuk okulun her alanında kendisini evindeki kadar güvende hissetmelidir. Bu sayede ailelerin ve tüm toplumun daha rahat ve huzurlu olacaklarını ifade etmektedir. Çocukların günlerinin büyük bir kısmını geçirdikleri bir alan olması bakımından çocukların güvenli bir ortamda bulunmaları oldukça önemlidir.

Tablo 3.5.’ te görüldüğü gibi katılımcıların 10 tanesinin güvenlik alanında yaşanan güçlüklere çözüm önerisi gerekli önlemler alınarak veli bilgilendirmeleri yapılması yönündeyken, 5 tanesinin görüşü uzun soluklu ve yeterli sayıda çalışan bulundurmak yönündedir.

Katılımcı 1, Katılımcı 2, Katılımcı 3, Katılımcı 9, Katılımcı 11, Katılımcı 12, Katılımcı 13, Katılımcı 14 ve Katılımcı 15 güvenlik alanında karşılaşılan güçlükler için çözüm önerilerinin gerekli önlemler alınarak veli bilgilendirmesi yapmak olduğunu paylaşırken; Katılımcı 4, Katılımcı 5, Katılımcı 6, Katılımcı 7, Katılımcı 8 ve Katılımcı 10 ise uzun soluklu ve yeterli sayıda çalışan bulundurmamak olduğunu paylaşmıştır.

Katılımcı 4 bu alandaki kaygıyı azaltabilmek adına, “*Alınan güvenlik önlemleri ile ilgili olarak velileri bilgilendirici toplantıların yapılması faydalı olacaktır.*” yanıtını vermiştir. Katılımcı 1 çalışanlarla ilgili çıkabilecek problemleri önleyebilmek adına, “*Bu alanda kalite artırılabilir. Çalışan sayısı artırılabilir. Ayrıca uzun soluklu personelle çalışmak güvenlik anlamında çok büyük önem taşıyor. Çünkü güvenlik personeli okula gelen ziyaretçileri tanımalı. Bu alanda çok sık değişimi tehlikeli buluyorum.*” önerisini sunmuştur.

4.3.6. Teknolojik Alanda Karşılaşılan Güçlükler için Çözüm Önerileri

Teknolojik alanda karşılaşılan güçlükler için çözüm önerileri ile ilgili bulgular aşağıda Tablo 3.6.’da verilmiştir.

Tablo 3.6. Teknoloji Alanında Karşılaşılan Güçlükler için Çözüm Önerileri

Yanıtlar	f	%
A- Gelişmeler takip edilerek hem personel hem de alt yapı güncellenmeli.	13	86.7
B- Teknoloji kullanımı ile ilgili olarak veli seminerleri planlanmalı	2	13.3
Toplam	15	100

Katılımcılara, “Teknoloji alanında karşılaşılan güçlükler için çözüm önerileriniz nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir. Katılımcıların %86.7’ sinin (13 kişi) çözüm önerisi gelişmeler takip edilerek hem alt yapı hem de personelin güncellenmesi

yönünderken, katılımcıların % 13.3' ünün (2 kişi) çözüm önerisi ise teknoloji kullanımı ile ilgili veli seminerleri hazırlanması yönünderdir. İdeal okul imajına yönelik yapılan bir çalışmada hem personel olarak hem de alt yapı olarak okulların gerekli teknolojik donanıma hâkim olması beklenmektedir (Nartgün ve Kaya, 2006).

Tablo 3.6.' da görüldüğü gibi katılımcıların 13 tanesinin teknoloji alanında yaşanan güçlüklerle çözüm önerisi gelişmeler takip edilerek hem personel hem de alt yapı güncellemek yönünderken, 2 tanesinin görüşü teknoloji kullanımı ile ilgili olarak veli seminerleri planlamak yönünderdir.

Katılımcı 1, Katılımcı 4, Katılımcı 5, Katılımcı 6, Katılımcı 7, Katılımcı 8, Katılımcı 9, Katılımcı 10, Katılımcı 11, Katılımcı 12, Katılımcı 13, Katılımcı 14 ve Katılımcı 15 teknoloji alanında yaşanan güçlüklerle çözüm önerisi olarak gelişmeler takip edilerek hem personel hem de alt yapı güncellemeyi sunarken; Katılımcı 2 ve Katılımcı 3 ise teknoloji kullanımı ile ilgili olarak veli seminerleri planlamayı uygun bulmuşlardır.

Katılımcı 1, değişen teknoloji ile birlikte ortaya çıkabilecek güçlükleri önleyebilmek adına, *“Alt yapının sağlanması, malzeme ve materyal eksiklerinin kapatılması önemli. Bu alanda maddi güçlükler çıkabilir. Dolayısıyla bir planlama dahilinde sürekli bir yenilenme gerekiyor. Çünkü teknoloji çok çabuk değişiyor. Güncel tutulması çok önemli.”* yanıtını vermiştir. Katılımcı 2 ise, *“Bu alanda okulda teknoloji kullanımı arttırılsın diye değil de evdeki düzenleme için destek arıyorlar. Evde çocuklar bilgisayar oyunu oynamak istiyorlar. Veliler bu alanda sınır koymakta yetersiz kalıyorlar.”* yanıtını ile bu alanda velileri desteklemenin önemi üzerinde durmuştur.

4.3.7. İletişim Alanında Karşılaşılan Güçlüklerle Çözüm Önerileri

İletişim alanında karşılaşılan güçlüklerle çözüm önerileri ile ilgili bulgular aşağıda Tablo 3.7.'de verilmiştir.

Tablo 3.7. İletişim Alanında Karşılaşılan Güçlüklerle Çözüm Önerileri

Yanıtlar	f	%
A- Herkes için ortak bir iletişim kanalı belirlemek ve bu yolu velilere açık bir şekilde ifade etmek	15	100
Toplam	15	100

Katılımcılara, “İletişim alanında karşılaşılan güçlüklerle çözüm önerileriniz nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir. Katılımcıların tümünün çözüm önerisi iletişim yolunun tüm personel için ortak olarak belirlenmesi ve bu yolla ilgili veliye bilgi verilmesi yönündedir. Altun (2009)’a göre etkili bir okulun nasıl olması gerektiği konusunda yapılan bir araştırmada veli okul iş birliğinin ve iletişiminin teşvik edildiği bir okul olması gerektiği vurgulanmıştır. Öğrencinin başarısını sağlanması için paydaşların arasındaki iletişimin kalitesi çok önemlidir. Bu nedenle kaliteli bir iletişim kurmanın yolları kesin olarak belirlenmeli ve velilere aktarılmalıdır.

Tablo 3.7.’ de görüldüğü gibi katılımcıların tümünün iletişim alanında yaşanan güçlüklerle çözüm önerisi iletişim yolunu tüm personel için ortak tutup, bu yolu velilere açık bir şekilde ifade etmek yönündedir.

İletişim alanında karşılaşılabilecek güçlüklerle karşı Katılımcı 8, “Sınırları doğru koyup ortak dili kullanmak yeterli olacaktır.” yanıtını vermiştir. Katılımcı 5 ise benzer görüşünü, “İletişim alanında belirlenen ortak kararlara tüm öğretmen ve yöneticilerin uyması, bu konuda yöneticilerin öğretmenlere desteği ve yönetim tarafından velilerin sınırlandırılması faydalı olacaktır. Hiçbir personelin veli ile ilişkilerini kuvvetlendirmek adına, tutum birliğinden vazgeçmemesi ve taviz vermemesi önemlidir.” şeklinde vurgulamıştır.

4.3.8. Sosyal Etkinlikler Alanında Karşılaşılan Güçlüklerle Çözüm Önerileri

Sosyal etkinlikler alanında karşılaşılan güçlüklerle çözüm önerileri ile ilgili bulgular aşağıda Tablo 3.8.’de verilmiştir.

Tablo 3.8. Sosyal Etkinlikler Alanında Karşılaşılan Güçlüklere Çözüm Önerileri

Yanıtlar	f	%
A- Sosyal etkinliklerin olabildiğince çeşitlendirilmesi	11	73.4
B- Çocukların tercihlerine göre sosyal etkinliklerin belirlenmesi	2	13.3
C- Bu alanda bir güçlük yaşanmıyor.	2	13.3
Toplam	15	100

Katılımcılara, “Sosyal etkinlikler alanında karşılaşılan güçlüklere çözüm önerileriniz nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir. Katılımcıların %73.4’ ünün (11 kişi) çözüm önerisi sosyal etkinliklerin olabildiğince çeşitlendirilmesi yönündeyken, katılımcıların % 13.3’ ünün (2 kişi) çözüm önerisi ise çocukların tercihlerine göre sosyal etkinliklerin belirlenmesi yönündedir. Ayrıca %13.3’lük (2 kişi) bir kısmın görüşü ise bu alanda bir güçlük yaşanmadığı yönündedir. Çelikten (2010)’ a göre veliler özel okullardan pek çok beklenti içindedirler. Bunlardan bir tanesi de sosyal etkinliklerin çeşitliliğidir. Katılımcılar bu alanda çıkan problemlerin önlenmesi için fiziki şartların izin verdiği kadar çeşit sosyal etkinlik açmak önerilmiştir. Ayrıca sorun çıkmasının bir sebebi de sosyal etkinliklerin seçiminde çocukların değil velilerin aktif olması olduğu belirtilmiştir. Velilerin eğlence odaklı değil fayda odaklı düşünerek seçtiği sosyal etkinlikler, zamanla çocukların devam etmek istemedikleri etkinlikler haline gelmesi nedeniyle sorun yaşanmasına sebep olabilmektedir.

Tablo 3.8.’ de görüldüğü gibi katılımcıların 11 tanesinin sosyal etkinlik alanında yaşanan güçlüklere çözüm önerisi sosyal etkinliklerin olabildiğince çeşitlendirilmesi yönündeyken, 2 tanesinin görüşü çocukların tercihlerine göre sosyal etkinliklerin belirlenmesi yönündedir. Ayrıca katılımcıların 2 tanesi ise bu alanda yaşanan herhangi bir güçlük olmaması nedeniyle çözüm önerilerinin olmadığını iletmişlerdir.

Katılımcı 1, Katılımcı 4, Katılımcı 5, Katılımcı 7, Katılımcı 8, Katılımcı 10, Katılımcı 11, Katılımcı 12, Katılımcı 13, Katılımcı 14 ve Katılımcı 15 sosyal etkinlik alanında karşılaşılan güçlükler için çözüm önerilerinin sosyal etkinliklerin olabildiğince çeşitlendirilmesi olduğunu paylaşıyor; Katılımcı 6 ve Katılımcı 9 ise çocukların isteklerine göre sosyal etkinliklerin seçiminin çözüm olacağını paylaşmıştır. Ayrıca Katılımcı 2 ve Katılımcı 3 bu alanda bir sorun olmadığı için çözüm önerisi de sunmamışlardır.

Katılımcı 9, sosyal etkinliklerin çeşitliliği ile ilgili olarak karşılaşılan güçlükleri çözmek adına, “*Sosyal etkinliklerin sayısı artırılmalı ve bu alanda eğer okulda karşılanamıyorsa veli dışarı yönlendirilmeli.*” önerisini sunmuştur. Katılımcı 5 ise öğrencilerin bir süre sonra etkinliğe devam etmek istememesini önlemek adına, “*Sosyal etkinliklere katılacak öğrenci velilerinin bilgilendirilmesi, velinin değil çocuğun ilgi ve becerisinin belirleyici olması konusunda ikna edilmesi ve donanımlı eğitimciler ile bu işin yürütülmesi fayda sağlayacaktır.*” önerisini sunmuştur. Katılımcı 2 ise “*Okulumuzda bu alanda oldukça kapsamlı çalıştığımız için herhangi bir sorun yaşamıyoruz.*” yanıtını vermiştir.

4.3.9. Öğretmen-Veli İletişimi Alanında Karşılaşılan Güçlükler için Çözüm Önerileri

Öğretmen-veli ilişkileri alanında karşılaşılan güçlükler için çözüm önerileri ile ilgili bulgular aşağıda Tablo 3.9.’da verilmiştir.

Tablo 3.9. Öğretmen-Veli İletişimi Alanında Karşılaşılan Güçlükler için Çözüm Önerileri

Yanıtlar	f	%
-----------------	----------	----------

A- Öğretmenlerin sınırları net olmalı.	10	66.7
B- Veliler iletişim beklentilerinin ne olması gerektiği konusunda bilinçlendirilmeli.	5	33.3
Toplam	15	100

Katılımcılara, “Öğretmen-veli iletişimi alanında karşılaşılan güçlükler için çözüm önerileriniz nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir. Katılımcıların %66.7’ sinin (10 kişi) öğretmen-veli iletişimde karşılaşılan güçlükler için çözüm önerisi öğretmenlerin sınırlarının net olması gerektiği yönündeyken, katılımcıların % 33.3’ ünün (5 kişi) çözüm önerisi ise velilerin iletişim beklentisinin içeriğinin net bir şekilde belirlenmesi yönündedir.

Kılıçaslan (2011)’ a göre okul imajının belirlenmesinde öne çıkan sorular vardır. Bunlardan bir tanesi de sınıf öğretmenin nasıl olduğudur. Bu açıdan bakıldığında velilerin okulla tanışma anından itibaren veli olmak ile ilgili bilinçlendirilmesi ve öğretmenlerin de tutuş birliği içinde olması yaşanabilecek sorunların büyük ölçüde karşısına geçecektir.

Tablo 3.9.’ da görüldüğü gibi katılımcıların 10 tanesinin öğretmen-veli iletişimi alanında yaşanan güçlükler için çözüm önerisi öğretmenlerin sınırları net koymasının çözüm olacağı yönündeyken, 5 tanesinin görüşü velilerin iletişim beklentilerinin ne olması gerektiği ile ilgili bilinçlendirilmesinin çözüm olacağı yönündedir.

Katılımcı 1, Katılımcı 2, Katılımcı 3, Katılımcı 7, Katılımcı 8, Katılımcı 10, Katılımcı 12, Katılımcı 13, Katılımcı 14 ve Katılımcı 15 öğretmen veli ilişkilerinde yaşanan güçlükler için çözüm önerilerinin öğretmenlerin sınırları net koymasından paylaşıyor; Katılımcı 4, Katılımcı 5, Katılımcı 6, Katılımcı 9 ve Katılımcı 11 ise velilerin iletişim beklentilerinin ne olması gerektiği konusunda bilinçlendirilmesinin çözüm olacağını paylaşmışlardır.

Katılımcı 1 öğretmen-veli iletişimde yaşanabilecek sorunları çözmek için yapılması gerekenleri, “*Öğretmenlerin sınırlarını net bir şekilde belirlemeleri gerekiyor. Genç bir jenerasyon ve karşılaştıkları veli grubuyla yaşları oldukça yakın*

bu anlamda iletişim seçenekleri de yakınlık gösteriyor. Bu nedenle öğretmenin mesleğinin gereklerini unutmaması ve net durması çok önemli. Çok fazla bir arada olmak ya da çok fazla iletişim halinde olmak zaman içinde ilişkiyi farklı boyutlara taşıyabiliyor ve yıpratıcı hal alabiliyor. Örneğin akşam veliyi arayıp geri bildirim vermeye sıcak bakmıyorum. ” şeklinde özetlemiştir. Katılımcı 5 ise çözüm önerisi olarak velilerin bilinçlendirilmesi adına, “Veliler artık çocuklarının başarılarını ve gelişimlerini sadece sınavla ölçmüyor. Bunun yanında sosyal etkinliklerde de aktif yer almasını istiyor. Akademik başarısının sadece okulda ve öğretmenler tarafından gerekirse etüt yapılarak sağlanmasını bekliyor. Duygusal sıkıntı ve sınırsızlık sorunları yaşayan çocukların sorunlarının çözümü de öğretmenden bekleniyor. Bu alanda veliler bilinçlendirilmeli.” yanıtını vermiştir.

4.3.10. Yönetici-Veli İletişimi Alanında Karşılaşılan Güçlüklere Çözüm Önerileri

Yönetici-veli iletişimi alanında karşılaşılan güçlüklere çözüm önerileri ile ilgili bulgular aşağıda Tablo 3.10’da verilmiştir.

Tablo 3.10. Yönetici-Veli İletişimi Alanında Karşılaşılan Güçlüklere Çözüm Önerileri

Yanıtlar	f	%
A- İletişime açık olunmalı ancak sınırlar da net bir şekilde koyulmalı	15	100
Toplam	15	100

Katılımcılara, “Yönetim-veli iletişimi alanında karşılaşılan güçlüklere çözüm önerileriniz nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir. Katılımcıların tümünün yönetim-veli iletişiminde karşılaşılan güçlüklere çözüm önerisi iletişime açık ve sınırların net olduğu bir iletişim kurulması gerektiği yönündedir. Kaya (1986)’ ya göre eğitim yöneticisinin farklı eğitim ve kültür düzeylerinde bulunan tüm okul kamuoyuna karşı

sorumlulukları vardır. Kurulan iletişimin sağlıklı olması eğitim-öğretim sürecini başarılı tamamlamak adına oldukça önemlidir.

Tablo 3.10.' da görüldüğü gibi katılımcıların tümünün yönetim-veli iletişimi alanında yaşanan güçlüklerle çözüm önerisi iletişime açık olunması ancak sınırların net bir şekilde koyulması yönündedir.

Yönetim-veli ilişkileri alanında yaşanan güçlüklerle Katılımcı 4, “*Yönetimin okulun yönetimiyle ilgili konularda veli fikirlerinin oluşturduğu baskı ortamından uzak bir tutum sergilemesi gerekir.*” şeklinde yanıt vermiştir. Katılımcı 6 ise bu çözümü destekler şekilde, “*Güçlü bir iletişim kurulmalı ve okulun yönetimin bir duruşu olmalı. Bu duruş veliye ciddi şekilde gösterilmeli.*” yanıtını vermiştir. Katılımcı 10 çözüm önerisini, “*Sınır koymak, dik durmak ve iletişime açık olmak çözüm olacaktır.*” şeklinde iletmiştir.

BÖLÜM 5 SONUÇ ve ÖNERİLER

5.1. SONUÇLAR

Bu çalışmada vakıf ve özel ilkokullarda farklılaşan veli beklentilerinin karşılanmasında yaşanan güçlüklerle ilişkin öğretmen ve yönetici algıları araştırılmıştır.

Araştırma sonucuna göre;

1. Öğretmenlerin algılarına göre akademik alanda veli beklentileri çocukların mutlu olarak öğrenmesi ve akademik olarak düzeyin üstünde öğrenme sağlanması, velilerin servis alanında beklentisi yetkin personel olması daha sonrasında sırasıyla güvenlik ve çocuklarının serviste olabildiğince az zaman geçirmesi, velilerin yemek alanında beklentilerinin sevilen yemeklerin çıkması ve yiyeceklerin hijyenik, sağlıklı ve organik olması, velilerin temizlik alanındaki beklentisi çocukların kullandığı tüm alanların hijyenik olması ve alerjisi olan çocukların dikkate alınarak onlara uygun temizlik malzemesi kullanılması, güvenlik alanında veli beklentilerinin giriş-çıkışların kontrollü yapılması, güvenlik elemanlarının sayısının artırılması ve ülke gündemine uygun olarak olağanüstü bir durum olduğunda alınan önlemlerin velilere bildirilmesi olduğu, velilerin teknoloji alanındaki beklentilerinin güncel uygulamalara hakim olunması daha sonrasında teknoloji destekli eğitim yapılması ve evde teknoloji kullanımını yönetmekte destek beklentisi olduğu, iletişim alanında velilerin beklentilerinin nasıl veli olunacağı konusunda danışmanlık hizmeti, ihtiyaç duydukları anda ulaşabilmek ve hızlı dönüt alabilme beklentisi olduğu, sosyal etkinlikler alanında veli beklentileri etkinlik çeşitlerinin fazla olması ve sosyal etkinliklerin çocukların yeteneklerini ortaya çıkarması olduğu, öğretmen-veli iletişimde velilerin beklentilerinde bakıcı hizmeti veren öğretmen olduğu, hızlı dönüt alma ve öğretmen ile yakın ilişkiler içinde olma beklentilerinin olduğu, yönetim-veli ilişkilerinde ise velilerin beklentilerinin hızlı iletişim kurma beklentisi, fiziksel yapı ile ilgili beklentiler ve yönetime yakın olma beklentisi olduğu tespit edilmiştir.

2. Öğretmenlere göre velilerin farklılaşan akademik beklentileri geçmişte daha çok başarı odaklıyken günümüzde öğrencilerin mutlu olması, servis alanında geçmişte sadece ulaşım beklentisi varken günümüzde daha ilgili ve yetkin personel beklentisi olduğu, yemek alanında geçmişte sağlıklı beslenme ve tüm yemeklerini bitirme beklentisi varken günümüzde sağlıklı olup olmadığı önemsenmeden çocukların severek yedikleri, yiyeceklerin seçilmesi beklentisi, temizlik alanında eskiden beri velilerin hassas olduğu geçmişte böyle bir beklenti yokken günümüzde farklı alanların temizliği ile ilgili ekstra hassasiyet gösterdikleri ve alerjik çocuklara yönelik olarak temizlik

malzemesi kullanılması beklentileri, güvenlik alanındaki beklenti tüm dönemlerde hassasiyetin oldukça yüksek olduğu ancak günümüzde ülke gündemi(terör olayları) sebebi ile ekstra önlemlerin alınması beklentisi, teknoloji alanında geçmişte velilerin bir beklentisi yokken günümüzde değişen veli beklentileri sırasıyla teknoloji destekli eğitimin yapılması, gündemdeki uygulamaları kullanabilme ve evde teknoloji kullanımı ile ilgili destek beklentisi, veliler geçmişte öğretmenin de bir özel hayatı olduğunun farkındayken günümüzde her istedikleri anda iletişime geçebilmek ve teknoloji kullanarak iletişime geçmek istemeleri, geçmişte sosyal etkinlikler yeterli görülürken günümüzde her çocuğa hitap edecek çeşitlilikte etkinlik beklentisi ve alanında uzman eğitici beklentisi, öğretmenden beklenti akademik anlamda çocuğunu yetiştirmesiyle günümüzde yoğunluğundan dolayı eksik bıraktığı ilgiyi öğretmenin tamamlaması isteği ve öğretmen ile iletişim kurarken hem üslup olarak hem de zaman olarak sınır olmaması isteği, yönetim-veli ilişkileri alanında geçmişte veli son aşamaya kadar okul müdürü ile sorun çözme yoluna başvurmazken günümüzde velilerin her türlü sorununu yönetimle çözme beklentisi oluşmuştur.

3. Akademik alanda karşılaşılan güçlükler için çözüm önerisi şeffaf iletişim kurulması ve eğitim-öğretim dönemlerinin başlarında veli seminerlerinin düzenlenmesi, servis alanında yaşanan güçlükler için çözüm önerisi olarak iletişime açık ve yetkin personel seçimi, yemek alanında çözüm önerisi çocukların sevebilecekleri menülerin hazırlanması ve çalışan sayısını ve yetkinliğin artırılması, temizlik alanında karşılaşılan güçlükler için çözüm önerisi kullanılan malzeme ile ilgili olarak veli bilgilendirilmesi yapılması, çalışan sayısının ve yetkinliğin artırılması, güvenlik alanında karşılaşılan güçlükler için çözüm önerisi olarak alınan önlemler hakkında veli bilgilendirmeleri yapılması ve uzun soluklu ve yeterli sayıda personel bulundurulması, teknoloji alanında yaşanan güçlükler için gelişmelerin takip edilerek hem personel hem de alt yapı güncellemelerinin yapılması ve teknolojiyi doğru kullanma ve kullandırma ile ilgili olarak veli seminerlerinin yapılması, iletişim alanında karşılaşılan güçlükler için iletişim kanalını tüm personel için ortak tutmak ve bu yolu velilere açık bir şekilde ifade etmek ile aşılması, sosyal etkinlikler alanında yaşanan güçlükler için çözüm önerisi olarak

sosyal etkinliklerin olabildiğince çeşitlendirilmesi, çocukların tercihlerine göre sosyal etkinliklerin seçilmesi verilmesi, öğretmen-veli iletişimde bir güçlük yaşanmaması için öğretmenlerin sınırlarının net olması ve velilerin iletişim beklentilerinin ne olması gerektiği ile ilgili olarak bilinçlendirilmesi, yönetici-veli iletişimi alanında yaşanabilecek güçlüklerle çözüm önerisi iletişime açık olunması ancak sınırların da net bir şekilde belli edilmesidir.

5.2. ÖNERİLER

Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre uygulamacı ve araştırmacılar için aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir.

5.2.1. Uygulamacılar İçin Öneriler:

- Özel okullarda ve vakıf okullarında, öğretmen ve yöneticilere, değişen veli beklentileri konusunda bilinçlendirilmek üzere seminerler verilmelidir.
- Yönetim, velinin öğretmeni geçip direk olarak kendileri ile sorun çözme yoluna girmesini engelleyici önlemler almalıdır.
- Özel okullarda ve vakıf okullarında veli seminerleri verilerek öğretmen ve öğrencilerin üzerindeki baskı olabildiğince azaltılmalıdır.
- Değişen veli beklentilerini karşılamak ve bu beklentileri yönlendirebilmek için öğretmen ve yöneticileri için etkili iletişim seminerleri düzenlenmelidir.
- Veli ile iletişim halinde olan tüm personeller kendi alanlarındaki veli beklentileri ve bu beklentileri karşılama yolları hakkında bilinçlendirilmelidir.
- Veliler okula başlamadan önce, veli olmak ile ilgili bilinçlendirilmelidir.
- Okul yönetimi tarafından, velileri her alanda doğru yönlendirebilmek adına seminerler düzenlenmelidir.

5.2.2. Araştırmacılar İçin Öneriler:

- Özel ve vakıf okullarında veli beklentilerinin neler olduğu ile ilgili olarak daha fazla araştırma yapılmalıdır.
- Özel ve vakıf okullarında değişen veli beklentileri ile ilgili olarak daha fazla araştırma yapılmalıdır.
- Değişen veli beklentilerin yarattığı güçlüklerle karşı alınabilecek önlemler ile ilgili daha fazla araştırma yapılmalıdır.
- Yönetici ve öğretmenlerin yaşadıkları güçlüklerle mücadele etme yolları ile ilgili olarak daha fazla araştırma yapılmalıdır.

KAYNAKÇA:

- Açıkalın, A. (1989). Özel ve devlet liselerinde veli beklentilerinin örgütsel ve yönetsel boyutları. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 4(4).
- Açıkalın, A. (1994). Teknik ve Toplumsal Yönleriyle Okul Yöneticiliği. Pegem Yayınları No:10 Ankara
- Akbulut, E. (2013). Velilerin okuldan beklentileri. Yüksek lisans tezi, Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Akdoğan, H. (2014). Velilerin öğrenci başarısı için okul yönetimi ve öğretmenlerden beklentileri. Yüksek lisans tezi, Fatih Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Altun,S.(2009).An Investigation of Teachers', Parents', and Students' Opinions on Elementary Students' Academic Failure
- Küçükçayır,G.A. ve Cemaloğlu N. (2017).12. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi 11-13 Mayıs 2017 The 12th International Congress on Educational Administration 11-13 May 2017 1 Türkiye'de Geçmişten Günümüze Özel Okullar Ve Uygulanan Politikalar Üzerine Bir Araştırma
- Aslan,H.(2009). Eğitimde Değişim Yönetimi
- Aydın, İ. (2004). Okul Çevre İlişkileri. Yayımlandığı Kitap Y. Özden (Editör), Eğitim ve Okul Yöneticiliği El Kitabı. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Bahçeci, M.(2009). Velilerin Okul İmajına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Balkar, B. (2009). Okul-aile iş birliği sürecine ilişkin veli ve öğretmen görüşleri üzerine nitel bir çalışma. Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 3 (36), 105–123.
- Bakioğlu, A. ve Bahçeci, M. (2010). Velilerin Okul İmajına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi. Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi. 31, s.25-35.
- Balyer, A. (2012). Çağdaş Okul Müdürlerinin Değişen Roller Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, (KEFAD) 13 (2), Ağustos 2012, 75-93.
- Çalık, C. (1998). Okul-Çevre İlişkisinin Okul Geliştirmedeki Rolü: Kavramsal Bir Çözümleme. GÜ, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 27, Sayı 3 (2007) 123-139

Çayırılı, E. (1998). İlköğretim I. Kademedeki Okul-Aile İlişkisi ile İlgili Öğretmen ve Veli Görüşleri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Çobanoğlu, A. (2011). Resmi ve özel ilköğretim okullarının okul imajının öğretmen ve veli görüşlerine göre değerlendirilmesi. Yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Davies, D. (1991). Scholls Reaching Out. Family. Scholl and Community Partnership For Student Success, Phi Delta Kapan. Vol 72. No: 5. Ss. 376–382. Jan.

Davis, Ava M. "Why Do Parents Choose to Send Their Children To Private Schools?" (2011).Electronic Theses and Dissertations. 382.

Dikbaş,İ. (2008). Veli beklentilerive karşılama düzeyleri. Yüksek lisans tezi, Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Dönmez B. ve Özer, N. (2009). Okul Güvenliği ve Güvenli Okul. Nobel Yayın Dağıtım. Ankara.

Epstein J. L. ve Dauber S. L. (1991). School programs and teacher practices of parental involvement in inner-city elementary and middle schools, The Elementary School Journal, 91 (3), 289-305.

Ergin, D.Y. (1993). Özel bir kolejde yapılan imaj araştırması. İstanbul: Kültür Koleji Yayınları.

Erçetin, Ş. (1997). "Toplumun, Okul Müdürlerinin ve Öğretmenlerin Birbirlerinden Beklentilerinin Gerçekleşme Düzeyi", Çağdaş Eğitim, Ankara: Yıl: 22, Sayı: 231, Nisan 1997

Genç, S. Z. (2017). Değişen Değerler ve Yeni Eğitim Paradigması. Pegem Akademi. Ankara.

Gümüşeli, A.İ.(2004). "Ailenin Katılım Ve Desteğinin Öğrenci Başarısına Etkisi", Özel Okullar Birliği Bülteni Eylül 2004 yılı 2/6 sayısının ss.14-17

Hesapçoğlu, M. ve Nohutçu, A. (1999). "Velilerin Özel Okul Tercihlerini Etkileyen Faktörler Ve Özel Okulların Reklam Stratejileri" M. Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, Sayı 11, Sayfa: 183-202.

Hornby, G. (2000). Improving parental involvement. Continuum, London-New York. <http://books.google.com/books?id=QBvrQnBjrecC> adresinden 29.01.2009 tarihinde ulaşılmıştır.

Kadiroğlu, T.ve Güdücü T. F. (2017). "Güvenli Okul Taşımacılığında Annelerin Görüşleri ve Beklentileri Var: Niteliksel Bir Çalışma" Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi 2017, 4(3), 13-23

Kılıçaslan, H. (2011). İlköğretim okullarının kurumsal imajına yönelik yönetici ve öğretmen algıları: Bolu ili merkez ilçe örneği. Yüksek lisans tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.

- Karasar, N. (2004). Bilimsel Araştırma Yöntemi. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Kaya, Y. K. (1979). Eğitim Yönetimi. Ankara: TODAİE Yayını No:184, 1979.
- Koçak, Y. (1991). Okul Aile İletişiminin Engelleri. H. Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi. Ankara: H. Ü. Eğitim Fakültesi Yayınları, 6.
- Korkut, H. (2002). Özel Okulların Geleceği: Sorunlar Ve Çözümleri. Özel Okullar ve Eğitimde Kalite Sempozyumu (s. 50–52). Antalya: Özel Okullar Derneği.
- Sconyers, N.(1996). What Parents Want: A Report on Parents' Opinions about Public Schools.
- Oğan, M. (2000). Okul, okul-aile birliği ile ana-baba iletişimi ve velilerin eğitim beklentisi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Oktem, F. (1996). "Okul Aile İşbirliği", Aile ve Eğitim. Türk Eğitim Derneği XVIII. Eğitim Toplantısı'nda Sunulan Bildiri, Haz.: Sabri Koç. Ankara: Türk Eğitim Derneği Eğitim Dizisi, No: 18, 1996.
- Özdemir, M.Ç. (2007). "Toplumsal Değişme Karşısında Aile ve Okul", Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, C.2, S.5, Ankara, 2007
- Özden, Y. (1998). Eğitimde Dönüşüm, Ankara, 1998
- Özkara, Y. (2002). Özel İlköğretim Okullarının Veli Beklentilerini Karşılama Düzeyleri. Yayınlanmamış doktora tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Parlar, H.(2006). Velilerin özel Okul Tercihlerini etkileyen Faktörler ve Özel Okulların Durumu Fındıkçı, İ. (1997). Eğitim Pazarında Reklam ve İnsan Unsuru. Yaşadıkça Eğitim Dergisi, 53, 29-32.
- Şimşek, H., Yıldırım, A. (2013). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri . Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Şişman, M. (2002). Öğretim Liderliği Ankara: PegemA Yayıncılık (1. Baskı)
- Tezcan, M. (1998). Toplumsal Değişme ve Eğitim. Ankara: A. Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları, 182.
- Yalçın, S. (1997). Türk Eğitiminde Dönüşüm: Özel Okulların Yeri ve Anlamı, İstanbul Üniversitesi Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 1997.
- Yaman, B. (2009). Toplumsal Değişme Ve Eğitim, Beykent Üniversitesi Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2009.
- Yılmaz, H. (1993). Eğitim Sistemimizin Toplumsal Dokusu: Okul-Çevre İlişkileri Açısından Eğitim Sürecine Toplumsal Katılım. Yayınlanmamış doktora tezi, M. Ü.
- Yılmaz, H. (1994). 21.Yüzyılın Eşiğinde Ülkemizde Aile-Okul İşbirliği. M. Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 6, 15-23.

WEB_1, (2018) The Telegraph Education Web Site,
<https://www.telegraph.co.uk/education/2018/04/09/private-school-parents-think-buying-exam-success-children-teachers/>

WEB_2, (2012), Hürriyet Gazetesi Web Site, <http://www.hurriyet.com.tr/veli-ile-ogretmen-iliskisi-nasil-olmali-21985089>

WEB_3, (2018), Milliyet Gazetesi Web Site, <http://blog.milliyet.com.tr/veli-ogretmen-iletisimi/Blog/?BlogNo=114392>

EKLER

EK-1: GÖRÜŞME FORMU

1. Adınız, Soyadınız
2. Yaşınız
3. Branşınız
4. Kıdem Yılıınız
5. Öğrenim Durumunuz

6. Akademik alanda başlıca veli beklentileri nelerdir?
7. Servis alanında başlıca veli beklentileri nelerdir?
8. Yemek alanında başlıca veli beklentileri nelerdir?
9. Temizlik alanında başlıca veli beklentileri nelerdir?
10. Güvenlik alanında başlıca veli beklentileri nelerdir?
11. Teknoloji alanında başlıca veli beklentileri nelerdir?
12. İletişim alanında başlıca veli beklentileri nelerdir?
13. Sosyal etkinlikler alanında başlıca veli beklentileri nelerdir?
14. Öğretmen-veli ilişkileri alanında başlıca veli beklentileri nelerdir?
15. Yönetim-veli ilişkileri alanında başlıca veli beklentileri nelerdir?

16. Akademik alanda farklılaşan veli beklentileri nelerdir?
17. Servis alanında farklılaşan veli beklentileri nelerdir?
18. Yemek alanında farklılaşan veli beklentileri nelerdir?
19. Temizlik alanında farklılaşan veli beklentileri nelerdir?
20. Güvenlik alanında farklılaşan veli beklentileri nelerdir?
21. Teknoloji alanında farklılaşan veli beklentileri nelerdir?
22. İletişim alanında farklılaşan veli beklentileri nelerdir?
23. Sosyal etkinlikler alanında farklılaşan veli beklentileri nelerdir?
24. Öğretmen-veli ilişkileri alanında farklılaşan veli beklentileri nelerdir?
25. Yönetim-veli ilişkileri alanında farklılaşan veli beklentileri nelerdir?

26. Akademik alanda farklılaşan veli beklentilerini karşılamada yaşanan güçlükler ve bu güçlükler için çözüm önerileriniz nelerdir?
27. Servis alanında farklılaşan veli beklentilerini karşılamada yaşanan güçlükler ve bu güçlükler için çözüm önerileriniz nelerdir?
28. Yemek alanında farklılaşan veli beklentilerini karşılamada yaşanan güçlükler ve bu güçlükler için çözüm önerileriniz nelerdir?
29. Temizlik alanında farklılaşan veli beklentilerini karşılamada yaşanan güçlükler ve bu güçlükler için çözüm önerileriniz nelerdir?

30. Güvenlik alanında farklılaşan veli beklentilerini karşılamada yaşanan güçlükler ve bu güçlükler için çözüm önerileriniz nelerdir?
31. Teknoloji alanında farklılaşan veli beklentilerini karşılamada yaşanan güçlükler ve bu güçlükler için çözüm önerileriniz nelerdir?
32. İletişim alanında farklılaşan veli beklentilerini karşılamada yaşanan güçlükler ve bu güçlükler için çözüm önerileriniz nelerdir?
33. Sosyal etkinlikler alanında farklılaşan veli beklentilerini karşılamada yaşanan güçlükler ve bu güçlükler için çözüm önerileriniz nelerdir?
34. Öğretmen-veli ilişkileri alanında farklılaşan veli beklentilerini karşılamada yaşanan güçlükler ve bu güçlükler için çözüm önerileriniz nelerdir?
35. Yönetim-veli ilişkileri alanında başlıca farklılaşan veli beklentilerini karşılamada yaşanan güçlükler ve bu güçlükler için çözüm önerileriniz nelerdir?

Ek-2: GÖRÜŞME SÖZLEŞMESİ

Okan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Yönetimi ve Denetimi
Yüksek Lisans Programı öğrencisiyim.

Bugün gerçekleştireceğimiz bu görüşme yüksek lisans tezimin verilerini oluşturacağından benim için önemi büyüktür. Bu araştırmanın amacı, Araştırmanın amacı vakıf ve özel ilkokullarda farklılaşan veli beklentilerinin karşılanmasında yaşanan güçlüklerle ilişkin öğretmen ve yönetici algılarını saptamaktır. Görüşme soruları, size benim tarafımdan birinci sorudan başlayarak sırasıyla sorulacaktır. Sorulara vereceğiniz yanıtların açık ve anlaşılır olması araştırma için önem taşıdığından, sorularla ilgili anlaşılmayan bir nokta varsa lütfen açıklama yapılmasını isteyiniz. Görüşme sırasında, konuşma hızında kayıt tutamayacağımdan ve etkili iletişimi sağlayabilmek için ses kaydı yapmak istiyorum. Görüşme sırasında verdiğiniz tüm bilgiler saklı kalacaktır ve bu bilgiler araştırma dışında asla kullanılmayacaktır. Araştırmada isminiz asla kullanılmayacaktır. Bunun yerine sizler için belirlenen kod isimler kullanılacaktır.

.....

Görüşülen

Işıl UZUN DİLEK

Görüşmeci

ÖZGEÇMİŞ

Işıl Uzun Dilek 1986 yılında Trabzon’da doğdu. Kendisi evli ve bir çocuk annesidir. Lise öğrenimini Bursa Yenişehir Ertuğrul Gazi Anadolu Lisesi’nde tamamlamıştır. 2004 yılında Celal Bayar Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Sınıf Öğretmenliği bölümünü kazanarak Manisa/Demirci’ye gitmiştir. Mezuniyetinin ardından Erol Altaca Okulları’nda 3 yıl sınıf öğretmenliği ve ilkokul montessori öğretmenliği yapmıştır. Ardından 2011 yılında İstek Kemal Atatürk Okulları’nda PYP sistemi ile birlikte sınıf öğretmenliği yapmıştır. 2013 yılından bu yana FMV Ayazağa Işık İlkokulu’nda sınıf öğretmenliği ve 2. sınıflar koordinatörlüğü yapmaktadır.

